

20.06.2001. likums "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" ("LV", 105 (2492), 06.07.2001.) [spēkā ar 20.07.2001.] ar grozījumiem:

- 23.10.2003. likums ("LV", 159 (2924), 12.11.2003.) [spēkā ar 26.11.2003.];
- 04.11.2004. likums ("LV", 187 (3135), 25.11.2004.) [spēkā ar 09.12.2004.];
- 17.11.2005. likums ("LV", 195 (3353), 07.12.2005.) [spēkā ar 21.12.2005.];
- 02.11.2006. likums ("LV", 183 (3551), 15.11.2006.) [spēkā ar 29.11.2006.];
- 13.12.2007. likums ("LV", 208 (3784), 29.12.2007.) [spēkā ar 12.01.2008.];
- 17.07.2008. likums ("LV", 116 (3900), 30.07.2008.) [spēkā ar 13.08.2008.].

Redakcijas: [20.07.2001] [26.11.2003] [17.04.2004] [09.12.2004] [21.12.2005] [29.11.2006]
[01.01.2008] [12.01.2008] [**13.08.2008**]

Redakcija uz 13.08.2008.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu

A sadaļa

Reglamentētās profesijas Latvijas Republikā

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1.pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

- 1) **adaptācijas periods** — periods, kurā profesionālo kvalifikāciju ārvalstīs ieguvusi persona (turpmāk — pretendents) reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā darbojas kvalificēta attiecīgās profesijas pārstāvja uzraudzībā. Šāds periods ilgst ne vairāk par trim gadiem un beidzas ar pretendenta darba vērtējumu;
- 2) *(izslēgts ar 17.07.2008. likumu);*
- 3) *(izslēgts ar 17.07.2008. likumu);*
- 4) **kompetences apliecība** — likumā noteiktajā kārtībā kompetentas institūcijas izsniegts kvalifikāciju apliecinošs dokuments, kurā norādīta:

a) personas izglītība, par kuru neizsniedz augstākās izglītības diplomu, diplomu par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību vai profesionālās izglītības atestātu šā likuma izpratnē, vai

b) to personas spēju, pieredzes un zināšanu pozitīvs novērtējums, kuras nepieciešamas, lai varētu veikt patstāvīgu darbību attiecīgajā profesijā;

5) **kvalifikācijas atbilstības pārbaude** — pretendenta profesionālo zināšanu novērtēšana, kuru veic institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības reglamentētajās profesijās. Pārbaudes mērķis ir novērtēt pretendenta spējas darboties reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā;

6) **mītnes valsts** — valsts, kurā pretendents ieguvis profesionālo kvalifikāciju. Ja Eiropas Savienības dalībvalsts pilsonis profesionālo kvalifikāciju pilnīgi vai daļēji ieguvis ārpus Eiropas Savienības, par mītnes valsti uzskata Eiropas Savienības dalībvalsti, kurā šī profesionālā kvalifikācija atzīta pirmo reizi;

7) **pašnodarbināta persona** — persona, kas darba ienākumus gūst patstāvīgi, neiesaistoties kā darbinieks darba tiesiskajās attiecībās ar darba devēju un neieņemot amatu, kas dod tiesības uz atlīdzību;

8) *(izslēgts ar 17.07.2008. likumu);*

9) **profesionālās kvalifikācijas sertifikāts** — likumā noteiktajā kārtībā pilnvarotas institūcijas izsniegts dokuments, kas apliecina tā īpašnieka profesionālo kvalifikāciju vai noteiktu profesionālās kvalifikācijas līmeni vai arī apliecina, ka tā īpašnieks ir sekmīgi izpildījis sertifikācijas prasības noteiktas profesijas vai profesionālās specializācijas iegūšanai (arī darbam ar jauniem materiāliem, tehniku un tehnoloģiju);

10) **profesionālā pieredze** — iepriekšēja faktiskā un likumīga darbība attiecīgajā profesijā Latvijas Republikā, kā arī Eiropas Savienības dalībvalstī vai citā ārvalstī, ja to nosaka likums vai Saeimas apstiprinātie starptautiskie līgumi;

11) **reglamentētā izglītība** — jebkura noteiktas profesijas iegūšanai īpaši organizēta izglītība, kuras programmas struktūru un līmeni Latvijas Republikā, citās Eiropas Savienības dalībvalstīs un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīs nosaka tiesību akti un apstiprina un kontrolē šim mērķim pilnvarotas institūcijas;

12) **reglamentētā profesija** — Latvijas Republikā reglamentēta profesionālā darbība vai reglamentētu profesionālo darbību kopums šajā likumā noteiktajās profesijās, kā arī citās Eiropas Savienības dalībvalstīs un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīs reglamentēta tāda profesionālā darbība vai reglamentētu profesionālo darbību kopums, kuru uzsākšanai un veikšanai attiecīgās valsts tiesību aktos izvirzīta atbilstošas profesionālās kvalifikācijas prasība;

13) **specialitāte** — profesijai atbilstošās darbības joma, kurā attiecīgā persona ieguvusi profesionālo kvalifikāciju. Attiecīgās specialitātes šaurāka joma veido apakšspecialitāti vai profesionālo specializāciju, bet joma, kas kopīga divām vai vairākām specialitātēm, — papildspecialitāti;

14) *(izslēgts ar 17.07.2008. likumu);*

15) **reglamentētā profesionālā darbība** — darbība, kurai kopumā vai kuras atsevišķam veidam attiecīgo profesionālās darbības jomu reglamentējošajos normatīvajos aktos ir noteiktas īpašas prasības attiecībā uz profesionālās darbības veicēja izglītību, profesionālo kvalifikāciju apliecinošajiem dokumentiem vai profesionālās darbības nosaukuma lietošanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

2.pants. Likuma mērķis un darbība

(1) Likuma mērķis ir:

1) nodrošināt profesionālās darbības atbilstību noteiktām kvalitātes prasībām un kritērijiem, ja šī darbība ir saistīta ar sabiedrības interešu aizsardzību, tās drošību un veselības aizsardzību;

2) aizsargāt atsevišķas sabiedriski nozīmīgas profesijas pret nekvalificētu personu iesaistīšanu tajās, nosakot šīm profesijām paaugstinātas prasības;

3) nodrošināt iespēju Latvijas Republikā iegūto profesionālo kvalifikāciju atzīt ārvalstīs un ārvalstīs iegūto profesionālo kvalifikāciju atzīt Latvijas Republikā;

4) veicināt personu brīvu pārvietošanos Eiropas Savienības dalībvalstīs un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīs.

(2) Likums nosaka reglamentētās profesijas, kā arī pamatprasības, kas jāievēro Latvijas Republikā un ārvalstīs iegūtās kvalifikācijas atzīšanā šajās profesijās.

(3) Likuma noteikumi par izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai izvirzāmajām prasībām attiecas uz fiziskajām personām, kuras vēlas uzsākt darbu reglamentētajās profesijās vai darboties tajās patstāvīgi kā pašnodarbinātas personas vai darbinieki.

(4) Uz Latvijas pilsoņiem un nepilsoņiem, kuri izglītību un profesionālo kvalifikāciju ieguvuši ārvalstīs, attiecas šā likuma noteikumi par attiecīgajās ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšanu Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem.

(5) Uz bezvalstniekiem, kas saņēmuši ārvalstīs izsniegtus bezvalstnieka ceļošanas dokumentus, kā arī uz bēgļiem un personām, kurām piešķirts alternatīvais statuss, attiecas šā likuma noteikumi par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu.

(6) Uz to valstu pilsoņiem, kurām saskaņā ar Eiropas Ekonomikas zonas līgumu ir minētajā līgumā noteiktās Eiropas Savienības dalībvalstu tiesības profesionālās kvalifikācijas atzīšanas jomā, un uz Šveices Konfederācijas pilsoņiem attiecas tie paši šā likuma noteikumi, kuri attiecas uz Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem.

(7) Šā likuma noteikumi neattiecas:

1) uz gadījumiem, kad darbība reglamentētajās profesijās ir saistīta ar valsts pārvaldes vai tiesu varas funkciju izpildi;

2) uz profesijām, kurām saskaņā ar likumu vai Ministru kabineta noteikumiem izvirzītas kādas no šā likuma 3.panta piektajā daļā minētajām prasībām, bet nav norādīti reglamentētajām profesijām nepieciešamie izglītību vai profesionālo kvalifikāciju apliecinājoši dokumenti.

(8) Uz to valstu pilsoņiem, kurām saskaņā ar Saeimas apstiprinātajiem starptautiskajiem līgumiem ir šajos līgumos noteiktas Eiropas Savienības dalībvalstu tiesības profesionālās kvalifikācijas atzīšanas jomā, attiecas tie paši šā likuma noteikumi, kuri attiecas uz Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004., 13.12.2007. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

3.pants. Vispārīgās prasības izglītībai, profesionālajai kvalifikācijai un darbībai reglamentētajās profesijās

(1) Minimālās prasības reglamentēto profesiju izglītības programmām nosaka likums un Ministru

kabineta noteikumi.

(2) Reglamentētajā profesijā ir tiesības darboties personai, kura apguvusi šai profesijai atbilstošu akreditētu izglītības programmu vai ieguvusi profesionālo kvalifikāciju, ko apliecina likumā noteiktie Latvijas Republikā izdotie izglītību vai profesionālo kvalifikāciju apliecinoši dokumenti vai citās valstīs izdotie izglītību vai profesionālo kvalifikāciju apliecinoši dokumenti, kas atzīti Latvijas Republikā saskaņā ar šo likumu un Saeimas apstiprinātajiem starptautiskajiem līgumiem.

(3) Latvijas Republikā tiek atzīti bijušās PSRS izglītības iestāžu izdotie izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinoši dokumenti, izņemot:

- 1) bijušo PSKP un VĻKJS izglītības iestāžu izdotos dokumentus;
- 2) dokumentus, kas neatbilst starptautiskajās konvencijās un Saeimas apstiprinātajos starptautiskajos līgumos izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai izvirzītajām prasībām.

(4) Personai, kura gatavojas pirmo reizi uzsākt darbu reglamentētajā profesijā, ar likumu vai Ministru kabineta noteikumiem var ierobežot tiesības uz darba uzsākšanu, nosakot prasību darboties sertificēta (licencēta) speciālista uzraudzībā vai darboties bez tiesībām izmantot profesijai atbilstošu nosaukumu vai arī nosakot ierobežojumus darbībai pašnodarbinātās personas statusā uz laiku, kas nepārsniedz piecus gadus. Šie noteikumi neattiecas uz personu, kuras ārvalstīs iegūtie izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošie dokumenti ir atzīti šajā likumā noteiktajā kārtībā.

(5) Darba uzsākšanai, patstāvīgai darbībai profesijā vai darbībai pašnodarbinātās personas statusā likumā vai Ministru kabineta noteikumos atsevišķām reglamentētajām profesijām var izvirzīt šādas papildu prasības:

- 1) zvēresta vai svinīga solījuma nodošana;
- 2) profesionālās ētikas kodeksa ievērošana;
- 3) atbilstoša reputācija, persona nav krimināli sodīta, tai nav uzlikti administratīvie sodi vai disciplinārsodi saistībā ar attiecīgās profesionālās darbības normu pārkāpumiem;
- 4) atbilstoša veselība;
- 5) civiltiesiskās atbildības vai finansiālā riska apdrošināšana;
- 6) atbilstošs valsts valodas zināšanu līmenis;
- 7) regulāra atkārtota profesionālā sertifikācija (resertifikācija) vai atestācija, ko veic pēc noteikta laika;
- 8) papildu noteikumi darbībai pašnodarbinātās personas statusā, to skaitā speciālas licences nepieciešamība atsevišķiem darbības veidiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2003. un 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

4.pants. Profesiju reglamentēšana profesionālajās organizācijās

Profesijās, kuras reglamentē likumā vai Ministru kabineta noteikumos pilnvarotu profesionālo organizāciju noteiktās profesionālās kvalifikācijas prasības, attiecīgās profesionālās organizācijas:

- 1) izsniedz profesionālo kvalifikāciju apliecinošus dokumentus un piešķir tiesības izmantot profesijai un kvalifikācijai atbilstošu nosaukumu;

2) nodrošina augstu profesionālās kvalifikācijas kritēriju saglabāšanu un kvalifikācijas uzturēšanu un celšanu attiecīgajā darbības jomā;

3) izstrādā un apstiprina profesionālās ētikas normas attiecīgajā darbības jomā un nodrošina šo normu ievērošanu.

5.pants. Reglamentēto profesiju un profesionālās specializācijas nosaukumu aizsardzība

Šajā likumā noteikto reglamentēto profesiju un to specialitāšu, apakšspecialitāšu vai papildspecialitāšu nosaukumu izmantošana ir atļauta tikai gadījumos, kad attiecīgajai personai ir atbilstošs likumā noteikts izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošs dokuments. Šis noteikums attiecas arī uz amatu nosaukumiem, ja tie ir identiski ar šajā pantā minētajiem nosaukumiem.

6.pants. Ministru kabineta kompetence reglamentēto profesiju un tām izvirzāmo prasību noteikšanā

Ministru kabinets:

1) apstiprina specialitāšu, apakšspecialitāšu un papildspecialitāšu sarakstus likumā norādītajām reglamentētajām profesijām, ja šo sarakstu apstiprināšanai likumā nav noteikta cita kārtība;

2) nosaka minimālās prasības izglītības programmām vai arī prasības attiecībā uz profesionālajām zināšanām un prasmēm tajās reglamentētajās profesijās un specialitātēs, kurās tas ir nepieciešams profesionālās kvalifikācijas atzīšanai ārvalstīs. Minētās prasības iekļauj attiecīgo profesiju standartos un izglītības programmās.

II nodaļa

Prasības izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai reglamentētajās profesijās arhitektūras un būvniecības jomā

7.pants. Reglamentētās profesijas arhitektūras un būvniecības jomā

(1) Arhitektūras jomā reglamentēta ir arhitekta profesija, kurā minimālās prasības profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nosaka Ministru kabinets.

(2) Būvniecības jomā reglamentētās profesijas, kurās kvalifikācijas prasības nosaka akreditētas izglītības programmas un likumā noteiktajos gadījumos — profesionālās sertifikācijas noteikumi, ir šādas:

1) būvinženieris — specialitātēs, kuras nosaka likumi būvniecības jomā;

2) būvtehniķis — specialitātēs, kuras nosaka likumi būvniecības jomā;

3) *(izslēgts ar 04.11.2004. likumu).*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

8.pants. Vispārīgās prasības arhitekta izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai

(1) Personas tiesības uzsākt darbību arhitekta profesijā apliecina universitātes tipa augstskolas izsniegts augstākās izglītības diploms par akreditētas arhitektūras studiju programmas apguvi.

(2) Arhitekta izglītība atbilst šādiem nosacījumiem:

1) minimālais kopējais izglītības iegūšanas ilgums universitātes tipa augstskolā ir pilna laika studiju

četri gadi vai arī pilna un nepilna laika studiju seši gadi, no kuriem vismaz trīs gadi ir pilna laika studijas;

2) šīs daļas 1.punktā minētās studijas noslēdzas ar arhitekta diplomam vai akadēmiskā grāda prasībām atbilstošu pārbaudījumu sekmīgu nokārtošanu, diploma izdošanu un profesijas nosaukuma piešķiršanu.

(3) Arhitekta izglītību var iegūt arī kvalifikācijas pakāpeniskas paaugstināšanas ceļā vai apgūstot ar pārtraukumiem šā panta pirmajā daļā minēto studiju programmu, kas noslēdzas ar pārbaudījumu sekmīgu nokārtošanu, ja persona vismaz septiņus gadus strādājusi sertificēta arhitekta uzraudzībā vai pie komersanta, kas sniedz arhitektūras pakalpojumus. Pārbaudījumi atbilst šā panta otrās daļas 2.punktā minētajām prasībām, kuras tiek piemērotas pilna laika studiju izglītībai.

(4) Lai iegūtu patstāvīgas prakses tiesības arhitektūras jomā, attiecīgajai personai papildus šā panta pirmajā daļā minētajam universitātes tipa augstskolas izsniegtajam augstākās izglītības diplomam nepieciešams saskaņā ar Būvniecības likumu piešķirts arhitekta prakses sertifikāts, kas apliecina, ka attiecīgā persona sertificēta arhitekta vadībā apgūvusi patstāvīgai praksei nepieciešamās zināšanas un prasmes.

(5) Likumā noteiktajā kārtībā arhitekta profesijas nosaukumu var piešķirt par izciliem sasniegumiem arhitektūras jomā arī tad, ja šā panta nosacījumi izpildīti tikai daļēji. Šādos gadījumos izsniedz arhitekta profesionālās kvalifikācijas sertifikātu, kas dod tādas pašas tiesības kā šajā pantā noteiktā izglītība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. un 17.11.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.12.2005.)

III nodaļa **Prasības izglītībai un profesionālajai** **kvalifikācijai reglamentētajās profesijās veselības aprūpes jomā**

9.pants. Reglamentētās profesijas veselības aprūpes jomā

(1) Veselības aprūpes jomā reglamentētās profesijas, kurās minimālās prasības profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nosaka Ministru kabinets, ir šādas:

- 1) ārsts;
- 2) zobārsts;
- 3) farmaceits;
- 4) māsa (medicīnas māsa);
- 5) vecmāte.

(2) Veselības aprūpes jomā reglamentētās profesijas, kurās kvalifikācijas prasības nosaka akreditētas izglītības programmas un likumā noteiktajos gadījumos — profesionālās sertifikācijas noteikumi, ir šādas:

- 1) ārsta palīgs (feldšeris);
- 2) farmaceita asistents;
- 3) laborants;
- 4) zobu tehniķis;

- 5) zobu higiēnists;
- 6) fizioterapeits;
- 7) ergoterapeits;
- 8) optometrists;
- 9) fizioterapeita asistents;
- 10) ergoterapeita asistents;
- 11) reitterapeits;
- 12) reitterapeita asistents;
- 13) tehniskais ortopēds;
- 14) kosmētiķis;
- 15) zobārsta asistents;
- 16) māšas palīgs;
- 17) zobārstniecības māsa;
- 18) audiologopēds;
- 19) radiologa asistents;
- 20) uztura speciālists.

(3) Medicīniskās izglītības klīnisko un praktisko daļu (arī rezidentūrā iegūstamo) šajā pantā minētajās ārstniecības profesijās un specialitātēs īsteno ārstniecības iestādes un ārstniecības personas, kuras normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir ieguvušas tiesības izglītēt ārstniecības personas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004., 02.11.2006. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

10.pants. Vispārīgās prasības ārsta izglītībai

(1) Personas tiesības atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei veikt patstāvīgu profesionālo darbību ārsta profesijā apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas pilna laika medicīniskās studiju programmas apguvi un personas iekļaušana ārstniecības personu reģistrā. Personas prakses tiesības kādā no ārsta profesijas pamatspecialitātēm, apakšspecialitātēm vai papildspecialitātēm apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas pilna laika medicīniskās studiju programmas apguvi, profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, kas iegūts Ārstniecības likumā noteiktajā kārtībā, un personas iekļaušana ārstniecības personu reģistrā.

(2) Medicīnas studiju programmā uzņem personas ar vidējo izglītību, kas dod tiesības studēt universitātes tipa augstskolā.

(3) Minimālais studiju programmas ilgums augstākās medicīniskās izglītības diploma iegūšanai ir seši gadi jeb 5500 kontaktstundas.

(4) Augstākā medicīniskā izglītība nodrošina ārsta profesijai atbilstošas zināšanas medicīnas pamatnozārēs, klīniskajās disciplīnās un praksē, kā arī atbilstošu klīnisko pieredzi.

(5) *(Izslēgta ar 04.11.2004. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

11.pants. Vispārīgās prasības praktizētiesīga ārsta rezidentūras izglītības programmai

Vispārīgās prasības praktizētiesīga ārsta rezidentūras izglītības programmai, pēc kuras apguves izsniedz augstākās medicīniskās izglītības diplomu vai citu ekvivalentu iegūtās kvalifikācijas apliecinājumu, ir šādas:

- 1) šajā programmā uzņem personas, kas apguvušas šā likuma 10.pantā minēto studiju programmu;
- 2) programma ietver teorētiskās un praktiskās zināšanas atbilstoši akreditētai rezidentūras izglītības programmai un ir apgūstama universitātes tipa augstskolā, klīnikā vai, ja tam ir atbilstoši apstākļi, citā ārstniecības iestādē, kas atbilst šā likuma 9.panta trešajā daļā minētajām prasībām.

12.pants. Vispārīgās prasības zobārsta izglītībai

(1) *(Izslēgta ar 04.11.2004. likumu.)*

(2) Personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību zobārsta profesijā un prakses tiesības zobārsta profesijas specialitātē un kādā no apakšspecialitātēm apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas pilna laika zobārstniecības studiju programmas apguvi, medicīniskās izglītības diploms par akreditētas zobārstniecības rezidentūras izglītības programmas apguvi, profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, kura iegūšanas noteikumus reglamentē Ārstniecības likums, un personas iekļaušana ārstniecības personu reģistrā.

(3) Zobārstnieciskā izglītība ir pilna laika studijās apgūta akreditēta studiju programma, kuras minimālais ilgums ir pieci gadi.

(4) Zobārstnieciskajā studiju programmā uzņem personas ar vidējo izglītību, kas dod tiesības studēt universitātes tipa augstskolā.

(5) Zobārstnieciskā izglītība nodrošina zināšanas un iemaņas, kuras nepieciešamas visu to darbību veikšanai, kas ietver zobu, alveolārā izauguma un mutes dobuma gļotādas, žokļu un ar tiem saistīto audu slimību profilaksi, diagnostiku un ārstēšanu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

13.pants. Vispārīgās prasības zobārstniecības apakšspecialitāšu rezidentūras izglītības programmām

(1) *(Izslēgta ar 04.11.2004. likumu.)*

(2) Vispārīgās prasības zobārstniecības apakšspecialitātes rezidentūras izglītības programmai, pēc kuras apguves izsniedz medicīniskās izglītības diplomu vai citu ekvivalentu iegūtās kvalifikācijas apliecinājumu, ir šādas:

- 1) šajā programmā uzņem personas, kas apguvušas šā likuma 12.pantā minēto studiju programmu;
- 2) programma ietver teorētiskās un praktiskās zināšanas, kuras iegūst pilna laika studijās atbilstoši akreditētai rezidentūras izglītības programmai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

14.pants. Vispārīgās prasības māsas izglītībai

(1) Personas tiesības veikt profesionālo darbību māsas profesijā apliecina diploms par vidējo profesionālo izglītību vai diploms par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, vai augstākās izglītības diploms par akreditētas māsas studiju programmas apguvi, kas atbilst šā panta trešās daļas prasībām, un personas iekļaušana ārstniecības personu reģistrā.

(2) Personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību māsas profesijas specialitātēs papildus šā panta pirmajā daļā minētajiem diplomiem apliecina profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, kura iegūšanas noteikumus reglamentē Ārstniecības likums, un personas iekļaušana ārstniecības personu reģistrā.

(3) Minimālais māsas izglītības programmas ilgums ir:

1) māsu skolā vai medicīnas koledžā — pilna laika studiju trīs gadi jeb 4600 teorētiskās un klīniskās kontaktstundas, no kurām teorētiskās mācības aizņem vismaz vienu trešdaļu un praktiskās mācības — vismaz pusi no kopējā mācību laika;

2) augstskolā pēc vispārējās vidējās izglītības ieguves — četri gadi.

(4) Jebkurā māsas izglītības programmā uzņem personas ar vidējo izglītību, kas dod tiesības studēt universitātes tipa augstskolā.

(5) Māsas izglītības programma ietver zināšanas tajās zinātņu nozarēs, uz kurām ir pamatota pacientu aprūpe, zināšanas par profesijas būtību un ētiku, kā arī atbilstošu klīnisko pieredzi.

(6) Māsu klīnisko izglītību organizē ārstniecības iestādēs (ieskaitot pacientu aprūpi mājās) kā izglītību darba procesā kvalificētu māsu vadībā un sadarbojoties ar citām ārstniecības personām.

(7) Māsas augstskolas studiju programmā katrs priekšmets (kurss) nodrošina pietiekamu teorētiskās izglītības īpatsvaru, kas atbilst universitātes izglītībai un nodrošina plašu zināšanu bāzi specialitāšu un jaunu tehnoloģiju apguvei turpmākajā profesionālajā darbībā.

(8) Personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību zobārstniecības māsas profesijā apliecina diploms par vidējo profesionālo izglītību, profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, kura iegūšanas noteikumus reglamentē Ārstniecības likums, un personas iekļaušana ārstniecības personu reģistrā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

15.pants. Vispārīgās prasības vecmātes izglītībai

(1) *(Izslēgta ar 04.11.2004. likumu.)*

(2) Personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību un speciālista prakses tiesības vecmātes profesijā apliecina diploms par vidējo profesionālo izglītību vai diploms par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, vai augstākās izglītības diploms par akreditētas vecmātes studiju programmas apguvi, kas atbilst šā panta ceturtais vai sestās daļas prasībām, profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, kura iegūšanas noteikumus reglamentē Ārstniecības likums, un personas iekļaušana ārstniecības personu reģistrā.

(3) Vecmātes izglītības programmā uzņem personas ar vidējo izglītību, kas dod tiesības studēt universitātes tipa augstskolā, vai arī ar māsas izglītību.

(4) Ja vecmātes izglītības programmas apguve tiek uzsākta ar vidējo izglītību, tās minimālais ilgums ir pilna laika studiju trīs gadi jeb 4600 teorētiskās un klīniskās kontaktstundas, no kurām teorētiskās

mācības aizņem vismaz vienu trešdaļu un praktiskās mācības — vismaz pusi no kopējā mācību laika. Šī izglītības programma ietver zināšanas tajās zinātņu nozarēs, uz kurām ir pamatota vecmātes profesionālā darbība, zināšanas par profesionālo ētiku un normatīvajiem aktiem profesionālās darbības jomā, kā arī minētajām zināšanām atbilstošas praktiskās iemaņas un klīnisko pieredzi.

(5) Vecmātes klīnisko izglītību organizē ārstniecības iestādēs (ieskaitot pacientu aprūpi mājās) kā izglītību darba procesā kvalificētu vecmāšu vadībā un sadarbojoties ar citām ārstniecības personām.

(6) Ja vecmātes izglītības programmas apguve tiek uzsākta pēc māsas izglītības programmas apgūšanas atbilstoši šā likuma 14.pantā minētajām prasībām, tās minimālais ilgums ir 18 mēneši jeb 3000 kontaktstundas. Šo izglītības programmu apgūst pilna laika studijās, un tās minimums ir šā panta trešās un ceturtās daļas prasībām atbilstošie mācību priekšmeti un kursi, kuri neveido daļu no ekvivalentiem priekšmetiem un kursiem māsas izglītības programmā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

16.pants. Vispārīgās prasības farmaceita izglītībai

(1) Personas tiesības uzsākt farmaceita profesionālo darbību apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas profesionālās vai akadēmiskās farmaceita studiju programmas apguvi.

(2) Farmaceita izglītība papildināma ar profesionālo pieredzi attiecīgajā jomā, ja atsevišķiem profesionālās darbības veidiem farmācijas jomu reglamentējošos normatīvajos aktos ir izvirzītas paaugstinātas prasības.

(3) Farmaceita studiju programmā uzņem personas ar vidējo izglītību, kas dod tiesības studēt universitātes tipa augstskolā.

(4) Farmaceita izglītības diploms apliecina, ka tā īpašnieks apguvis vismaz piecus gadus ilgu studiju programmu, kas ietver:

1) vismaz četrus gadus ilgu universitātes izglītību;

2) vismaz sešus mēnešus ilgu nepārtrauktu mācību praksi vispārēja jeb atvērta tipa aptiekā vai slēgta tipa jeb ārstniecības iestādes aptiekā.

(5) Farmaceita izglītības diploms apliecina, ka attiecīgā persona ir apguvusi atbilstošas teorētiskās un praktiskās zināšanas par zālēm un vielām, kas tiek izmantotas zāļu ražošanā, par farmaceitisko tehnoloģiju un kontroli, zāļu lietošanu un par normatīvajiem aktiem farmācijas jomā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

17.pants. Vispārīgās prasības optometrista izglītībai

(1) Personas tiesības uzsākt darbību optometrista profesijā apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas optometrijas akadēmiskās studiju programmas apguvi.

(2) Personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību un prakses tiesības optometrijā apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas augstākās profesionālās optometrijas studiju programmas apguvi vai optometrista profesionālās kvalifikācijas sertifikāts.

(3) Optometrijas studiju programmā uzņem personas ar vidējo izglītību, kas dod tiesības studēt universitātes tipa augstskolā.

(4) Optometrista akadēmiskās izglītības diploms apliecina, ka tā īpašnieks pilna laika studijās apguvis akreditētu akadēmisko studiju programmu, kuras ilgums ir vismaz trīs gadi. Optometrista augstākās profesionālās izglītības diploms apliecina, ka tā īpašnieks pēc augstākās izglītības diploma

iegūšanas akreditētā akadēmiskā optometrijas studiju programmā apguvis akreditētu augstāko profesionālo optometrijas studiju programmu, kuras ilgums ir vismaz viens gads.

(5) Optometriskā izglītība nodrošina teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas, kuras nepieciešamas redzes primārai aprūpei, redzes funkciju izmeklēšanai un korekcijai ar brillēm un kontaktlēcām.

IV nodaļa

Prasības izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai reglamentētajās profesijās un reglamentētajās profesionālajās darbībās transporta jomā

(Nodaļas nosaukums 17.11.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.12.2005.)

18.pants. Reglamentētās profesijas transporta jomā

(1) Autotransporta jomā reglamentētās profesijas, kurās minimālās prasības profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nosaka Ministru kabinets, ir šādas:

- 1) mehāniskā transportlīdzekļa vadītājs;
- 2) bīstamu kravu pārvadāšanas transportlīdzekļa vadītājs;
- 3) *(izslēgts ar 17.11.2005. likumu);*
- 4) *(izslēgts ar 17.11.2005. likumu);*
- 5) *(izslēgts ar 17.11.2005. likumu);*
- 6) *(izslēgts ar 17.11.2005. likumu).*

(2) Dzelzceļa transporta jomā reglamentētās profesijas, kurās kvalifikācijas prasības nosaka akreditētas izglītības programmas un likumā noteiktajos gadījumos — profesionālās sertifikācijas noteikumi, ir šādas:

- 1) vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) instruktors;
- 2) vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists);
- 3) vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs.

(3) Jūrniecības jomā reglamentētās profesijas ir šādas:

- 1) kuģa vadītājs;
- 2) kuģa mehāniķis;
- 3) ierindas jūrnieks;
- 4) radio speciālists;
- 5) hidrogrāfs.

(4) (Izslēgta ar 23.10.2003. likumu.)

(5) (Izslēgta ar 23.10.2003. likumu.)

(6) Civilās aviācijas jomā reglamentētās profesijas ir šādas:

- 1) pilots;
- 2) stūrmanis;
- 3) lidotājs radioteleфона operators;
- 4) lidotājs inženieris;
- 5) gaisa satiksmes vadības dispečers;
- 6) gaisa kuģu tehniskās apkopes speciālists;
- 7) lidostas aviodrošības dienesta darbinieks;
- 8) civilās aviācijas drošības uzraudzības inspektors.

(7) Bīstamo kravu pārvadājumu organizēšanā pa autoceļiem un dzelzceļiem reglamentētās profesijas ir šādas:

- 1) drošības konsultanta (padomnieka) profesija, kurā minimālās prasības profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nosaka Ministru kabinets;
- 2) bīstamo kravu pārvadājumu drošības konsultantu (padomnieku) apmācības pasniedzēja profesija, kurā kvalifikācijas prasības nosaka akreditētās izglītības programmas un likumā noteiktajos gadījumos — profesionālās sertifikācijas noteikumi.

(8) Autotransporta jomā reglamentētās profesionālās darbības, kuru veikšanai un profesionālās kompetences iegūšanai nepieciešamās minimālās prasības profesionālajām zināšanām un prasmēm nosaka Ministru kabinets, ir šādas:

- 1) starptautisko kravu autopārvadājumu operāciju vadīšana;
- 2) starptautisko pasažieru autopārvadājumu operāciju vadīšana;
- 3) iekšzemes kravu autopārvadājumu operāciju vadīšana;
- 4) iekšzemes pasažieru autopārvadājumu operāciju vadīšana.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2003., 04.11.2004. un 17.11.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.12.2005.)

19.pants. Prasības reglamentētajām profesijām un reglamentētajām profesionālajām darbībām autotransporta jomā

(1) Profesijai atbilstošs profesionālās kvalifikācijas sertifikāts vai kompetences apliecība (sertifikāts) ir obligāts priekšnoteikums tam, lai persona būtu tiesīga veikt darbību šādās profesijās:

- 1) mehāniskā transportlīdzekļa vadītājs;
- 2) bīstamu kravu pārvadāšanas transportlīdzekļa vadītājs.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto dokumentu iegūšanai paredzētajās mācību programmās izvirzāmas tādas prasības, lai šīs programmas varētu apgūt personas, kurām ir vispārējā pamatizglītība.

(3) Profesijai atbilstošs profesionālās kvalifikācijas sertifikāts vai kompetences apliecība (sertifikāts)

ir obligāts priekšnoteikums tam, lai persona būtu tiesīga veikt šādas profesionālās darbības:

- 1) vadīt starptautisko kravu autopārvadājumu operācijas;
- 2) vadīt starptautisko pasažieru autopārvadājumu operācijas;
- 3) vadīt iekšzemes kravu autopārvadājumu operācijas;
- 4) vadīt iekšzemes pasažieru autopārvadājumu operācijas.

(4) Šā panta trešajā daļā minēto dokumentu iegūšanai paredzētajās mācību programmās izvirzāmas tādas prasības, lai šīs programmas varētu apgūt personas, kurām ir vismaz vispārējā pamatizglītība un arodizglītība vai profesionālā vidējā izglītība.

(17.11.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.12.2005.)

20.pants. Prasības reglamentētajām profesijām dzelzceļa transporta jomā

(1) Profesionālo izglītību vai profesionālo kvalifikāciju apliecinošs dokuments ir obligāts priekšnoteikums tam, lai persona būtu tiesīga veikt darbību šādās dzelzceļa transporta darbinieku profesijās:

- 1) vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) instruktors;
- 2) vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists);
- 3) vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs.

(2) Šā panta pirmajā daļā minēto profesiju specialitātēm, kurām nepieciešams profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, sertifikācijas prasības un kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2003. un 17.11.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.12.2005.)

21.pants. Profesionālās kvalifikācijas prasības kravu un pasažieru pārvadātājiem pa iekšējiem ūdensceļiem

(Izslēgts ar 23.10.2003. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2003.)

22.pants. Prasības reglamentētajām profesijām jūrniecības jomā

(1) Profesionālās kvalifikācijas atbilstība 1978.gada Starptautiskās konvencijas par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu, tās grozījumu un Starptautiskās darba organizācijas konvenciju prasībām ir obligāts priekšnoteikums tam, lai persona būtu tiesīga veikt profesionālo darbību jūrniecības jomā, saņemot attiecīgu profesionālās kvalifikācijas sertifikātu.

(2) Profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, kas izdots uz Saeimas apstiprināto starptautisko līgumu vai Latvijas Republikas normatīvo aktu pamata, ir obligāts priekšnoteikums tam, lai persona būtu tiesīga veikt profesionālo darbību šādās reglamentētajās profesijās jūrniecības jomā:

- 1) kuģa vadītājs;
- 2) kuģa mehāniķis;
- 3) ierindas jūrnieks;
- 4) radio speciālists.

(04.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

23.pants. Prasības reglamentētajām profesijām civilās aviācijas jomā

(1) Atbilstība profesionālās kvalifikācijas prasībām, kas saskaņotas ar 1944.gada Konvencijai par starptautisko civilo aviāciju atbilstošajiem personāla sertificēšanas standartiem un ieteicamo praksi, Apvienoto aviācijas institūciju (JAA) Lidojumu apkalpju kvalifikācijas prasībām (JAR - FCL) un gaisa kuģu tehniskās apkopes speciālistu kvalifikācijas prasībām (JAR - 66), ir obligāts priekšnoteikums tam, lai persona būtu tiesīga veikt darbību šādās profesijās civilās aviācijas jomā:

- 1) pilots;
- 2) stūrmanis;
- 3) lidotājs radioteleфона operators;
- 4) lidotājs inženieris;
- 5) gaisa kuģu tehniskās apkopes speciālists.

(2) Atbilstība profesionālās kvalifikācijas prasībām, kas saskaņotas ar 1944.gada Konvencijai par starptautisko civilo aviāciju atbilstošajiem personāla sertificēšanas standartiem un ieteicamo praksi, ir obligāts priekšnoteikums tam, lai persona būtu tiesīga veikt darbību gaisa satiksmes vadības dispečera profesijā.

(3) Atbilstība profesionālās kvalifikācijas prasībām, kas saskaņotas ar Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas (ICAO) noteiktajām prasībām, ir obligāts priekšnoteikums tam, lai persona būtu tiesīga veikt darbību lidostas aviodrošības dienesta darbinieka profesijā.

(4) Atbilstība profesionālās kvalifikācijas prasībām, kas saskaņotas ar Starptautiskās civilās aviācijas organizācijas (ICAO) noteiktajām prasībām, ir obligāts priekšnoteikums tam, lai persona būtu tiesīga veikt darbību civilās aviācijas drošības uzraudzības inspektora profesijā.

(5) Lai Latvijas Republikā izsniegtos izglītības dokumentus un piešķirto profesionālo kvalifikāciju atzītu ārvalstīs, nodrošināma attiecīgās izglītības programmas un profesionālās sertifikācijas un licencēšanas kārtības atbilstība starptautiskajos līgumos noteiktajām prasībām.

(23.10.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.11.2003.)

24.pants. Prasības reglamentētajām profesijām lidostu darba jomā

(Izslēgts ar 23.10.2003. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2003.)

25.pants. Prasības reglamentētajām profesijām bīstamo kravu pārvadājumu jomā

(1) Personas tiesības veikt drošības konsultanta (padomnieka) profesionālo darbību bīstamo kravu pārvadājumu organizēšanā pa autoceļiem un dzelzceļiem apliecina profesionālās kvalifikācijas sertifikāts par profesijai atbilstošas programmas apguvi.

(2) Personas tiesības veikt bīstamo kravu pārvadājumu drošības konsultantu (padomnieku) apmācības pasniedzēja darbību apliecina likumā noteiktie Latvijas Republikā izdotie izglītību vai profesionālo kvalifikāciju apliecinājoši dokumenti.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2003. likumu, kas stājas spēkā 26.11.2003.)

V nodaļa

Prasības izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai reglamentētajās profesijās veterinārmedicīnas un ciltsdarba jomā

26.pants. Reglamentētās profesijas veterinārmedicīnas un ciltsdarba jomā

(1) Veterinārmedicīnas jomā reglamentēta ir veterinārārsta profesija, kurā minimālās prasības profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nosaka Ministru kabinets.

(2) Ciltsdarba jomā reglamentētās profesijas, kurās kvalifikācijas prasības nosaka akreditētas veterinārās vai zootehniskās studiju programmas un likumā noteiktajos gadījumos — profesionālās sertifikācijas noteikumi, nosaka likums ciltsdarba jomā.

27.pants. Vispārīgās prasības veterinārārsta izglītībai

(1) Personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību veterinārārsta profesijā un prakses tiesības apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas pilna laika veterinārās studiju programmas apguvi un veterinārārsta reģistrācija veterinārmedicīnas jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(2) Veterinārārsta izglītības diploms apliecina, ka tā īpašnieks universitātes tipa augstskolā ir apguvis vismaz piecus gadus ilgu pilna laika studiju programmu, kura ietver teorētiskās un praktiskās zināšanas.

(3) Veterināro studiju programmā uzņem personas ar vidējo izglītību, kas dod tiesības studēt universitātes tipa augstskolā.

(4) Veterināro studiju programma ietver profesijai atbilstošas teorētiskās un praktiskās zināšanas tajās zinātņu nozarēs, uz kurām ir pamatota veterinārārsta darbība, zināšanas par dzīvnieku anatomiju un fizioloģiju, slimību cēloņiem, diagnostiku un ārstēšanu, par higiēnu un tehnoloģiju, kas attiecas uz cilvēku patēriņam paredzētiem dzīvnieku un augu izcelsmes pārtikas produktiem, zināšanas par normatīvajiem dokumentiem profesionālās darbības jomā, kā arī atbilstošu klīnisko un cita veida praktisko pieredzi kvalificētu speciālistu uzraudzībā.

(5) Praktisko izglītību var apgūt pilna laika studijās Ministru kabineta noteikto institūciju tiešā kontrolē. Kopējā studiju periodā praktiskās izglītības apguve nedrīkst pārsniegt sešus mēnešus.

(6) *(Izslēgta ar 04.11.2004. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

VI nodaļa

Prasības izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai pārējās reglamentētajās profesijās

28.pants. Prasības reglamentētajām profesijām izglītības un sporta jomā

(1) Izglītības un sporta jomā reglamentētās profesijas, kurās kvalifikācijas prasības nosaka akreditētas studiju programmas vai — likumā noteiktajos gadījumos — profesionālās sertifikācijas noteikumi, ir šādas:

1) pedagogs;

2) sporta speciālists.

(2) Izglītības un profesionālās kvalifikācijas prasības reglamentētajās pedagogu un sporta speciālistu profesijās nosaka izglītības un sporta jomu reglamentējoši likumi.

(02.11.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.11.2006.)

29.pants. Prasības reglamentētajām profesijām elektroenerģētikas jomā

(1) Elektroenerģētikas jomā reglamentētās profesijas, kurās kvalifikācijas prasības nosaka akreditētas izglītības programmas vai — likumā noteiktajos gadījumos — profesionālās sertifikācijas noteikumi, ir šādas:

- 1) elektroinženieris;
- 2) elektrotehniķis elektrisko iekārtu speciālists;
- 3) elektrotehniķis;
- 4) elektromontieris.

(2) Personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību šā panta pirmajā daļā minētajās profesijās apliecina:

- 1) elektroinženiera profesijā — diploms par otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un elektroinženiera kvalifikācija vai inženierzinātņu maģistra grāds;
- 2) elektrotehniķa elektrisko iekārtu speciālista profesijā — diploms par pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību un elektrotehniķa elektrisko iekārtu speciālista kvalifikācija vai profesionālās kvalifikācijas apliecība, kas apliecina ceturta līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvu;
- 3) elektrotehniķa profesijā — diploms par vidējo profesionālo izglītību un elektrotehniķa kvalifikācija vai profesionālās kvalifikācijas apliecība, kas apliecina trešā līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvu;
- 4) elektromontiera profesijā — atestāts par arodizglītību un elektromontiera kvalifikācija vai profesionālās kvalifikācijas apliecība, kas apliecina otrā līmeņa profesionālās kvalifikācijas ieguvu.

(3) Atsevišķās profesionālās darbības jomās papildus šā panta otrajā daļā noteiktajiem dokumentiem saskaņā ar elektroenerģētikas jomu reglamentējošu likumu nepieciešams profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, kas apliecina papildu kvalifikācijas ieguvu attiecīgajā jomā.

(04.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

30.pants. Prasības reglamentētajām juristu profesijām

(1) Reglamentētā jurista profesija ir advokāta (zvērināta advokāta, zvērināta advokāta palīga) profesija, kurā kvalifikācijas prasības nosaka akreditētas studiju programmas un — likumā noteiktajos gadījumos — profesionālās sertifikācijas noteikumi.

(2) Personas tiesības pretendēt uz darbību advokāta profesijā apliecina:

- 1) otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības diploms par Latvijas Republikā akreditētas tiesību zinātņu programmas apguvi un jurista kvalifikācija;
- 2) atbilstība profesionālās kvalifikācijas un profesionālās pieredzes prasībām, kuras nosaka Advokatūras likums.

(04.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

31.pants. Prasības zvērināta revidenta izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai

Prasības zvērināta revidenta izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai nosaka likums vai Ministru

kabineta noteikumi finansu un revīzijas darba jomā.

32.pants. Prasības reglamentētajām profesijām zemes mērniecības un nekustamā īpašuma vērtēšanas jomā

(1) Zemes mērniecības un nekustamā īpašuma vērtēšanas jomā reglamentētās profesijas, kurās kvalifikācijas prasības nosaka akreditētas studiju programmas un — likumā noteiktajos gadījumos — profesionālās sertifikācijas noteikumi, ir šādas:

1) zvērināts mērnieks;

2) nekustamā īpašuma vērtētājs.

(2) Personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību mērnieka profesijā apliecina universitātes tipa augstskolas izsniegts augstākās izglītības diploms par akreditētas studiju programmas apguvi un ģeodēzijas inženiera vai zemes ierīcības inženiera, vai kartogrāfijas inženiera, vai fotogrammetrijas inženiera profesionālā kvalifikācija vai inženierzinātņu maģistra grāds, un mērnieka profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, kura ieguves noteikumus reglamentē likumi zemes mērniecības jomā.

(3) Šā panta otrajā daļā minētajās studiju programmās minimālais kopējais izglītības ieguves ilgums ir četri gadi pilna laika studiju programmā vai līdzvērtīga ilguma studijas nepilna laika studiju programmā, un tās noslēdzas ar inženiera diplomam vai akadēmiskā grāda prasībām atbilstošu pārbaudījumu sekmīgu nokārtošanu un diploma izsniegšanu.

(4) Mērnieka profesionālo kvalifikāciju var iegūt arī, pakāpeniski paaugstinot kvalifikāciju vai apgūstot ar pārtraukumiem izglītības programmas, kas noslēdzas ar pārbaudījumu sekmīgu nokārtošanu, ja persona vismaz trīs gadus pēdējo piecu gadu laikā ir strādājusi zvērināta mērnieka vadībā vai pie komersanta, kas sniedz mērniecības pakalpojumus.

(5) Likumā "Par Valsts zemes dienestu" noteiktajā kārtībā mērnieka profesionālo kvalifikāciju atļauts piešķirt par izciliem sasniegumiem mērniecības jomā arī tad, ja šā panta nosacījumi izpildīti tikai daļēji. Minētajā gadījumā izsniedz profesionālās kvalifikācijas sertifikātu, kas dod tādas pašas tiesības kā šajā pantā noteiktā izglītība.

(04.11.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.11.2005. likumu, kas stājas spēkā 21.12.2005.)

32.¹ pants. Prasības reglamentētajām profesijām atbilstības novērtēšanas jomā

Atbilstības novērtēšanas jomā reglamentētās profesijas, kurās prasības nosaka Ministru kabinets, ir šādas:

1) metālmateriālu metinātājs;

2) defektoskopists (persona, kas veic metināto savienojumu nesagraujošās pārbaudes).

(17.11.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.12.2005.)

32.² pants. Prasības reglamentētajām profesijām tūrisma jomā

(1) Tūrisma jomā reglamentētā profesija ir tūristu gids.

(2) Personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību šā panta pirmajā daļā minētajā profesijā apliecina Ministru kabineta noteiktajā kārtībā iegūts sertifikāts.

(02.11.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.11.2006. Skat. Pārejas noteikumus.)

32.³ pants. Prasības reglamentētajām profesijām detektīvdarbības un apsardzes darbības jomā

(1) Detektīvdarbības jomā reglamentētā profesija ir detektīvs un apsardzes darbības jomā - apsardzes darbinieks.

(2) Personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību šā panta pirmajā daļā minētajās profesijās apliecina attiecīgo profesionālās darbības jomu reglamentējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iegūts sertifikāts detektīvdarbības veikšanai un attiecīgi - apsardzes sertifikāts.

(13.12.2007. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 12.01.2008.)

B sadaļa

Ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšana

(Sadaļas nosaukums 04.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

VII nodaļa

Ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšanas vispārīgie noteikumi

(Nodaļas nosaukums 04.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

33.pants. Ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšana

(1) Persona, kas profesionālo kvalifikāciju ieguvusi ārvalstīs, var pretendēt uz profesionālās kvalifikācijas atzīšanu tādā Latvijas Republikā reglamentētajā profesijā, kurā ietvertās profesionālās darbības ir salīdzināmas ar profesionālajām darbībām, ko tā veikusi savā mītnes valstī.

(2) Ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšana ļauj attiecīgajai personai uzsākt patstāvīgu profesionālo darbību Latvijas Republikā reglamentētajā profesijā.

(3) Ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšanai Latvijas Republikā piemēro šādas ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmas:

1) speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu;

2) vispārējo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu;

3) profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, pamatojoties uz pretendenta profesionālo pieredzi.

(17.07.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

34.pants. Speciālās profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmas piemērošana

(1) Speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu piemēro:

1) reglamentētajām profesijām, kurām profesionālās kvalifikācijas prasības nosaka Latvijas Republikai saistoši starptautiskie līgumi, tas ir, šādām profesijām:

a) jūrnieku profesijām,

b) civilās aviācijas un lidostu darbinieku profesijām;

2) Eiropas Savienības dalībvalstīs noteiktajām vienotajām minimālajām prasībām tādu izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošu dokumentu iegūšanai, kuri atbilst Eiropas Savienības dalībvalstu vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstu kompetento institūciju izsniegtiem izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošiem dokumentiem, kuru nosaukumi ir noteikti saskaņā ar šā likuma 36.panta 5. un 6.punktu vai Eiropas Savienības tieši piemērojamos normatīvajos aktos profesionālo kvalifikāciju atzīšanas jomā, šādās reglamentētajās profesijās:

- a) arhitekts,
- b) ārsts,
- c) zobārsts,
- d) farmaceits,
- e) māsa (vispārējās aprūpes medicīnas māsa),
- f) vecmāte,
- g) veterinārārsts;

3) advokāta prakses tiesību atzīšanā, ja Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts advokāts vēlas Latvijas Republikā praktizēt ar savas mītnes valsts profesionālo nosaukumu;

4) šādām reglamentētajām profesijām, kurām Eiropas Savienības dalībvalstīs ir noteiktas vienotas minimālās prasības izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu iegūšanai, ja pretendenta izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošie dokumenti ir iegūti Eiropas Savienības dalībvalstīs vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīs un apliecina minimālo prasību izpildi:

- a) mehānisko transportlīdzekļu vadītājs,
- b) bīstamu kravu pārvadājumu drošības konsultants (padomnieks),
- c) bīstamu kravu pārvadāšanas transportlīdzekļu vadītājs;

5) Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstu kompetento institūciju izsniegtiem dokumentiem, kas apliecina pretendenta kompetenci starptautisko kravu autopārvadājumu operāciju vadīšanā, starptautisko pasažieru autopārvadājumu operāciju vadīšanā, iekšzemes kravu autopārvadājumu operāciju vadīšanā un iekšzemes pasažieru autopārvadājumu operāciju vadīšanā.

(2) Ja pretendenta mītnes valsts nav pievienojusies šā panta pirmajā daļā minētajiem starptautiskajiem līgumiem, pretendenta profesionālo kvalifikāciju atzīst tikai tad, ja viņa izglītība un profesionālā pieredze līmeņa, satura un ilguma ziņā būtiski neatšķiras no Latvijas Republikā attiecīgajai profesijai noteiktajām prasībām.

(3) *(Izslēgta ar 17.07.2008. likumu.)*

(4) *(Izslēgta ar 17.07.2008. likumu.)*

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2003., 04.11.2004. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

35.pants. Vispārējās profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmas piemērošana un kvalifikācijas atzīšana, pamatojoties uz pretendenta profesionālo pieredzi

(1) Vispārējo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu piemēro:

- 1) šā likuma 34.panta pirmajā daļā minētajām profesijām, ja pretendenta izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošie dokumenti neatbilst šā likuma 34.panta prasībām;
- 2) pārējām Latvijas Republikā reglamentētajām profesijām.

(2) Profesionālās kvalifikācijas atzīšanai atsevišķās ekonomiskās darbības jomās var piemērot gan vispārējo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu, gan arī kvalifikācijas atzīšanu, pamatojoties uz pretendenta profesionālo pieredzi, kuru viņš ieguvis mītnes valstī.

(3) Profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, pamatojoties uz pretendenta profesionālo pieredzi, piemēro attiecībā uz Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstu pilsoņiem, ja viņu profesionālā kvalifikācija ir iegūta Eiropas Savienības dalībvalstīs vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīs. Citu valstu pilsoņu profesionālās kvalifikācijas atzīšanai šā panta otrajā daļā minētajos gadījumos piemēro vispārējo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu, ja Saeimas apstiprinātajos starptautiskajos līgumos nav noteikta citāda kārtība.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

36.pants. Ministru kabineta kompetence ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšanā

Ministru kabinets, ievērojot attiecīgo Saeimas apstiprināto starptautisko līgumu normas, kas nodrošina profesionālās kvalifikācijas savstarpējas atzīšanas iespēju Latvijas Republikā un ārvalstīs:

1) nosaka papildu prasības ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšanai reglamentētajās profesijās (arī Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem, kuru izglītība un profesionālā kvalifikācija daļēji atbilst prasībām, kādas Latvijas Republikā noteiktas attiecīgajai profesijai);

2) nosaka profesionālās pieredzes ilgumu un veidu ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšanai, pamatojoties uz pretendenta profesionālo pieredzi, reglamentētajās profesijās tajās ekonomiskās darbības jomās, kurām izvirzītas noteiktas prasības attiecībā uz vispārīgajām vai profesionālajām zināšanām un prasmēm;

3) nosaka informācijas institūcijas un institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības;

4) apstiprina ar profesionālās kvalifikācijas atzīšanu un kvalifikācijas atzīšanas apliecību izsniegšanu saistīto dokumentu paraugus;

5) nosaka tos ārvalstīs iegūtos ārsta un ārsta profesijas pamatspecialitāšu, apakšspecialitāšu vai papildspecialitāšu, farmaceita un veterinārārsta izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošos dokumentus, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu, šos dokumentus izsniegušās iestādes, kā arī iegūto kvalifikāciju nosaukumus (iestādes nosaukums un kvalifikācijas nosaukums norādāms arī tās valsts valodā, kura dokumentu izsniegusi);

6) nosaka tos ārvalstīs iegūtos arhitekta, māšas, vecmātes, zobārsta un zobārsta apakšspecialitāšu profesionālos nosaukumus, izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošos dokumentus, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu, šos dokumentus izsniegušās iestādes, kā arī iegūto kvalifikāciju nosaukumus (iestādes nosaukums un kvalifikācijas nosaukums norādāms arī tās valsts valodā, kura dokumentu izsniegusi);

7) nosaka tos ārvalstīs iegūtos advokātu profesionālos nosaukumus (kvalifikācijas), kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu;

8) nosaka kārtību, kādā informācijas institūcijas un institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības reglamentētajās profesijās, izskata pretendenta iesniegtos dokumentus;

9) nosaka deklarācijā par īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniegšanu Latvijas Republikā reglamentētajā profesijā ietveramo saturu, tai pievienojamos dokumentus, deklarācijas iesniegšanas, izskatīšanas un atjaunošanas kārtību un Latvijas Republikā reglamentētās profesijas, kurās īslaicīgu

profesionālo pakalpojumu sniedzējam tiek veikta kvalifikācijas pārbaude, kā arī šādas pārbaudes veikšanas kārtību;

10) nosaka Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstu profesionālās organizācijas, kuru izsniegtie profesionālās izglītības un kvalifikācijas dokumenti tiek atzīti Latvijas Republikā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

37.pants. Ārvalstīs iegūtu izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošie dokumenti

(1) Ārvalstīs iegūtiem izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošiem dokumentiem, kurus pretendents iesniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanai šajā likumā noteiktajā kārtībā, ir jāapliecina, ka:

1) pretendents ir izglītība un profesionālā kvalifikācija, kas nepieciešama, lai viņš varētu uzsākt un veikt patstāvīgu profesionālo darbību attiecīgajā profesijā savā mītnes valstī;

2) pretendents ir ieguvis vismaz trīs gadus ilgu profesionālo pieredzi attiecīgajā profesijā kādā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstī, ja izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošie dokumenti izsniegti valstī, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts, un pretendenta profesionālā kvalifikācija jau ir atzīta kādā no šīm valstīm.

(2) Par šā panta pirmajā daļā minētajiem ārvalstīs iegūtās izglītības un profesionālās kvalifikācijas dokumentiem tiek atzīti arī Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstu profesionālo organizāciju izsniegti profesionālās izglītības un kvalifikācijas apliecinājumi, ja minēto organizāciju tiesības izsniegt šādus apliecinājumus attiecībā uz reglamentētajām profesijām ir atzītas Eiropas Savienībā un šāda organizācija ir noteikta saskaņā ar šā likuma 36.panta 10.punktu vai Eiropas Savienības tieši piemērojamos normatīvajos aktos profesionālās kvalifikācijas atzīšanas jomā.

(17.07.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

38.pants. Profesionālo nosaukumu un akadēmisko vai zinātnisko grādu (nosaukumu, titulu) izmantošanas noteikumi

(1) Ja personas profesionālā kvalifikācija ir atzīta šajā likumā noteiktajā kārtībā, šai personai ir tiesības izmantot šajā likumā noteikto atbilstošo reglamentētās profesijas nosaukumu.

(2) Šā panta pirmajā daļā minētajā gadījumā personai ir tiesības izmantot arī savas mītnes valstī likumīgi atzīto akadēmisko vai zinātnisko grādu (nosaukumu, titulu) un, ja nepieciešams, tā saīsinājumu mītnes valsts valodā.

(3) Latvijas Republikas institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecību, ir tiesīgas pieprasīt, lai papildus šā panta otrajā daļā minētajam akadēmiskajam vai zinātniskajam grādam (nosaukumam, titulam) tiek norādīts attiecīgās iestādes vai pārbaudi organizējušās un grādu (nosaukumu, titulu) piešķirušās iestādes nosaukums un atrašanās vieta.

(4) Ja pretendenta mītnes valstī izmantotais attiecīgais akadēmiskais vai zinātniskais grāds (nosaukums, tituls) ir identisks Latvijas Republikā izmantojamajam grādam, kurš apliecina, ka attiecīgā persona ir ieguvusi papildu vai citādu izglītību, institūcijas, kas izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecību, ir tiesīgas pieprasīt, lai pretendenta mītnes valsts grāds (nosaukums, tituls) tiek papildināts ar nepieciešamajiem skaidrojošajiem vārdiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

39.pants. Ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas un Latvijas Republikas profesionālās

organizācijas

(1) Ja Latvijas Republikas profesionālajā organizācijā uzņem personas, kuru kvalifikācija atbilst noteiktām profesionālās kvalifikācijas prasībām, attiecībā uz personu, kuras profesionālā kvalifikācija atzīta šajā likumā noteiktajā kārtībā, šīs prasības uzskatāmas par izpildītām.

(2) Ja praktizēšanai reglamentētajā profesijā ir nepieciešami ar likumu vai Ministru kabineta noteikumiem pilnvarotas profesionālās organizācijas biedriem noteiktie izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājoši dokumenti, personai, kuras profesionālā kvalifikācija atzīta šajā likumā noteiktajā kārtībā, ir tiesības izmantot minētās organizācijas profesionālos vai kvalifikāciju apliecinājošos nosaukumus un saīsinājumus tikai tad, ja tā ir uzņemta šajā organizācijā.

(3) Ja darbībai reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā saskaņā ar normatīvajiem aktiem nepieciešama reģistrācija profesionālajā organizācijā vai reģistrā, šo reģistrāciju veic vienlaikus ar profesionālās kvalifikācijas atzīšanu šajā likumā noteiktajos termiņos.

(04.11.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

40.pants. Ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšanai nepieciešamie dokumenti

(1) Pretendents iesniedz informācijas institūcijām:

1) iesniegumu kvalifikācijas atzīšanas apliecības iegūšanai, norādot profesionālās darbības veidu, statusu (darbinieks vai pašnodarbināta persona) un ilgumu (īslaicīga vai pastāvīga darbība);

2) dokumentus, kas apliecina pretendenta izglītību, profesionālo kvalifikāciju un profesionālo pieredzi;

3) papildu dokumentus, kas nepieciešami profesionālās kvalifikācijas atzīšanai šajā likumā noteiktajos gadījumos.

(2) Pretendents uz darbību kādā no reglamentētajām profesijām, kurām Latvijas Republikā tiek izvirzītas kādas no šā likuma 3.panta piektās daļas prasībām, iesniedz dokumentus, kas apliecina šo noteikumu izpildi pretendenta mītnes valstī. Gadījumos, kad ir jāievēro šā likuma 3.panta piektās daļas 3.punkta prasības, minētajiem dokumentiem jāapliecina, ka pretendentam nav uz laiku atņemtas tiesības vai aizliegts strādāt attiecīgajā profesijā.

(3) Šā panta otrajā daļā minētie dokumenti ir derīgi iesniegšanai informācijas institūcijā trīs mēnešus no to izsniegšanas dienas.

(4) Ja pretendenta mītnes valsts kompetentas institūcijas neizsniedz šā panta otrajā daļā minētos dokumentus, kas apliecina šā likuma 3.panta piektās daļas 3. vai 4.punkta prasību izpildi viņa mītnes valstī, pretendents var aizstāt minētos dokumentus ar rakstveida deklarāciju par attiecīgo prasību izpildi, bet šai deklarācijai jābūt apstiprinātai un tās autentiskumam apliecinātam notariāli vai pretendenta mītnes valsts tiesu iestādē, vai šīs valsts pārvaldes iestādē, vai šīs valsts atzītā profesionālajā organizācijā, kā to nosaka pretendenta mītnes valsts normatīvie akti.

(5) Ja persona, kas vēlas strādāt reglamentētajā profesijā, dod zvērestu vai solījumu atbilstoši šā likuma 3.panta piektās daļas 1.punktam, bet pretendentam tas nav pieņemams, institūcija, kas izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecību, piedāvā pretendentam pieņemamu un līdzvērtīgu zvēresta vai solījuma formu.

(6) Pēc informācijas institūcijas pieprasījuma pretendentam ir pienākums iesniegt:

1) šajā pantā minēto dokumentu apliecinātus tulkojumus valsts valodā, ja tie izsniegti Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstī vai citā valstī, kurai

saskaņā ar Saeimas apstiprinātajiem starptautiskajiem līgumiem ir piešķirtas Eiropas Savienības dalībvalstu tiesības profesionālās kvalifikācijas atzīšanas jomā;

2) šajā pantā minēto dokumentu apliecinātus tulkojumus valsts valodā, ja tie izsniegti valstīs, kuras nav minētas šīs daļas 1.punktā un ar kurām Latvijas Republika ir noslēgusi divpusējus vai daudzpusējus līgumus par tiesisko palīdzību un tiesiskajām attiecībām civilajās, ģimenes lietās un krimināllietās, un atbilst šo līgumu noteikumiem;

3) Saeimas apstiprinātajos starptautiskajos līgumos noteiktajā kārtībā legalizētus šajā pantā minētos dokumentus, pievienojot tiem apliecinātu un legalizētu šo dokumentu tulkojumu valsts valodā, ja tie izsniegti valstīs, kuras nav minētas šīs daļas 1. un 2.punktā vai neatbilst šīs daļas 2.punktā minētajiem dokumentiem.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

41.pants. Dokumenti, kas apliecina ārvalstīs iegūtās izglītības un profesionālās kvalifikācijas atbilstību Latvijas Republikā noteiktajām prasībām

(1) Ārvalstīs iegūtās izglītības un profesionālās kvalifikācijas atbilstību Latvijas Republikā noteiktajām prasībām apliecina profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecība (turpmāk — kvalifikācijas atzīšanas apliecība) vai šā panta otrajā daļā minētie ekvivalentie dokumenti, kurus izsniedz likumā vai Ministru kabineta noteikumos minētās institūcijas.

(2) Profesijās, kurās tiesības uzsākt darbu vai veikt patstāvīgu darbību Latvijas Republikā apliecina kompetentu institūciju izsniegti sertifikāti vai citi dokumenti, kvalifikācijas apliecību vietā var izsniegt arī šos sertifikātus vai citus dokumentus.

(3) Šā panta otrajā daļā minētie dokumenti tiek izsniegti tādā pašā kārtībā un ievērojot tos pašus noteikumus, kādi šajā likumā paredzēti kvalifikācijas atzīšanas apliecību izsniegšanai.

(4) Profesijām, kurās Saeimas apstiprinātie starptautiskie līgumi atļauj profesionālo kvalifikāciju atzīt bez profesionālās kvalifikācijas atbilstības pārbaudes, to skaitā attiecīgajām mehānisko transportlīdzekļu vadītāju profesijām, kvalifikācijas atzīšanas apliecība nav nepieciešama.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

42.pants. Īslaicīga profesionālā darbība reglamentētajā profesijā ar ārvalstīs iegūtiem izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošiem dokumentiem

(1) Persona, kuras mītnes valsts ir Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts un kuras sniegto pakalpojumu izcelsmes valsts ir Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts, uzskatāma par īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzēju Latvijas Republikā reglamentētajā profesijā, ja tās profesionālajai kvalifikācijai atbilstoša profesionālā darbība attiecīgajā profesijā Latvijas Republikā ir ierobežota ilguma, biežuma un apjoma ziņā, personas uzturēšanās Latvijas Republikā nav pastāvīga un šī persona veic pastāvīgu profesionālo darbību savā mītnes valstī.

(2) Īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzējam nav nepieciešama izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu atzīšana šajā likumā noteiktajā kārtībā, bet, pirmo reizi uzsākot īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniegšanu Latvijas Republikā, ir pienākums to paziņot institūcijai, kura izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības attiecīgajā reglamentētajā profesijā. Šis pienākums izpildāms, iesniedzot deklarāciju par īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniegšanu. Sniedzot neatliekamo medicīnisko palīdzību vai citu savai profesionālajai kvalifikācijai atbilstošu pakalpojumu, kura neatliekamību nosaka īpaši apstākļi, deklarāciju var iesniegt iespējami īsākajā laikā pēc pakalpojuma sniegšanas.

(3) Šā panta otrajā daļā minēto deklarāciju atjauno ne retāk kā reizi gadā, ja īslaicīgu profesionālo

pakalpojumu sniedzējs paredz minētajā laikposmā vairākkārt sniegt īslaicīgus profesionālos pakalpojumus. Deklarācija nekavējoties jāatjauno, ja tajā sniegtā informācija ir būtiski mainījies vai radušās izmaiņas deklarācijai pievienotajos dokumentos.

(4) Īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzējam reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā ir tādas pašas tiesības un pienākumi pakalpojumu sniegšanā kā Latvijas Republikas iedzīvotājiem, kuri veic pastāvīgu profesionālo darbību attiecīgajā reglamentētajā profesijā. Uz īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzēju attiecas Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktie labas prakses nosacījumi un profesionālās ētikas prasības arī tad, ja tās atšķiras no viņa mītnes valsts prasībām. Ja īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzējs pārkāpj attiecīgos normatīvos aktus, viņu sauc pie Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktās atbildības un attiecīgajām viņa mītnes valsts institūcijām nosūta informāciju par minētās procedūras uzsākšanu, dodot tām iespēju piedalīties procedūrā, kā arī informē šīs institūcijas par pieņemtajiem lēmumiem.

(5) Ministru kabineta noteiktajās profesijās un kārtībā institūcijai, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības, ir tiesības veikt īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzēja profesionālās kvalifikācijas pārbaudi, pirms pakalpojumi Latvijas Republikā tiek sniegti pirmo reizi, lai pārliecinātos par pakalpojumu sniedzēja profesionālo kvalifikāciju.

(6) Kvalifikācijas pārbaudi var veikt tikai tādās reglamentētajās profesijās, kurās nekvalificēts īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzējs var apdraudēt pakalpojumu saņēmēja veselību un drošību. Kvalifikācijas pārbaudi neveic un īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzēja profesionālo kvalifikāciju uzskata par atbilstošu, ja pakalpojumu sniedzēja izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošie dokumenti atbilst šā likuma 34.panta pirmās daļas 2.punkta prasībām.

(7) Atļauju īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniegšanai un kvalifikācijas pārbaudes rezultātu vai lēmumu neveikt kvalifikācijas pārbaudi īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzējam paziņo mēneša laikā no deklarācijas un tai pievienoto dokumentu saņemšanas dienas. Ja īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzējs nav pievienojis deklarācijai visus nepieciešamos dokumentus vai ir jāpieprasa papildu informācija no viņa mītnes valsts, lēmuma pieņemšanas termiņu var pagarināt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā uz laiku, kas nav ilgāks par trim mēnešiem pēc deklarācijas saņemšanas.

(8) Pēc atļaujas izsniegšanas institūcija, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības, reģistrē īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzēju, ja darbībai reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā saskaņā ar normatīvajiem aktiem nepieciešama reģistrācija profesionālajā organizācijā vai reģistrā, vai nosūta lēmuma, deklarācijas un tai pievienoto dokumentu kopijas institūcijai, kura veic pagaidu reģistrāciju.

(9) Īslaicīgus profesionālos pakalpojumus sniedz, izmantojot mītnes valsts profesionālo nosaukumu. Nosaukumu norāda pakalpojumu sniedzēja mītnes valsts valodā un pievieno tā tulkojumu latviešu valodā. Ja īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzēja mītnes valstī attiecīgajam pakalpojumam nav profesionālā nosaukuma, sniedzot īslaicīgus profesionālos pakalpojumus, izmanto pakalpojumu sniedzēja profesionālās kvalifikācijas nosaukumu viņa mītnes valsts valodā un pievieno tā tulkojumu latviešu valodā.

(10) Ja īslaicīgi profesionālie pakalpojumi Latvijas Republikā reglamentētajā profesijā tiek sniegti, izmantojot mītnes valsts profesionālo nosaukumu vai profesionālās kvalifikācijas nosaukumu, īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzējam ir pienākums sniegt pakalpojumu saņēmējam šādu informāciju:

1) pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas numurs vai ekvivalents identifikācijas līdzeklis mītnes valsts komercreģistrā vai līdzvērtīgā valsts reģistrā, norādot šā reģistra nosaukumu;

2) pakalpojumu sniedzēja uzraudzības iestādes nosaukums un adrese mītnes valstī;

- 3) tās profesionālās asociācijas vai reģistra nosaukums, kurā reģistrēts pakalpojumu sniedzējs;
- 4) pakalpojumu sniedzēja profesionālais nosaukums vai profesionālās kvalifikācijas nosaukums;
- 5) pakalpojumu sniedzēja reģistrācijas numurs ar pievienotās vērtības nodokli apliekamo personu reģistrā mītnes valstī, ja pakalpojumu sniedzējs ir pievienotās vērtības nodokļa maksātājs;
- 6) profesionālās atbildības apdrošināšana vai līdzvērtīga profesionālās atbildības garantija.

(11) Ja īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzēja izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinoši dokumenti ir pārbaudīti šā panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā, viņš īslaicīgus profesionālos pakalpojumus sniedz, izmantojot Latvijas Republikā attiecīgajai reglamentētajai profesijai noteikto profesionālo nosaukumu.

(17.07.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

43.pants. Pretendenta iesniegumu, dokumentu un tiesību pierādījumu izskatīšanas kārtība

(1) Informācijas institūcijas nodrošina pretendentam visu nepieciešamo informāciju par normatīvajiem aktiem un prasībām, kas tiek izvirzītas reglamentētajai profesijai, un pieņem no pretendenta šajā likumā noteiktos profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības izsniegšanai nepieciešamos dokumentus. Pretendenta dokumentu iesniegšanas un izskatīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(2) Pretendenta iesniegumu, kurā izteikta vēlēšanās iegūt profesionālās darbības veikšanai nepieciešamo kvalifikācijas atzīšanas apliecību, un šajā likumā noteiktos papildu dokumentus Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izskata institūcijas, kas izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecības attiecīgajā profesijā. Ja institūcija pieņem attiecīgu lēmumu, pretendentam izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecību, kas apliecina viņa profesionālās kvalifikācijas atzīšanu un tiesības veikt profesionālo darbību šajā profesijā Latvijas Republikā.

(3) Pretendenta iesniegumu un tam pievienotos dokumentus izskata un lēmumu ar tā pamatojumu pretendentam paziņo:

1) ne vēlāk kā triju mēnešu laikā pēc visu dokumentu iesniegšanas attiecībā uz reglamentētajām profesijām, kurām piemēro speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu, ja persona vēlas veikt pastāvīgu profesionālo darbību Latvijas Republikā;

2) ne vēlāk kā četru mēnešu laikā pēc visu dokumentu iesniegšanas attiecībā uz reglamentētajām profesijām, kurām piemēro vispārējo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, pamatojoties uz pretendenta profesionālo pieredzi;

3) *(izslēgts ar 17.07.2008. likumu);*

4) *(izslēgts ar 17.07.2008. likumu).*

(4) Šā panta trešajā daļā noteikto izskatīšanas termiņu skaita no dienas, kad pretendents iesniedzis visus profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības iegūšanai nepieciešamos dokumentus.

(5) Šā panta trešajā daļā minēto lēmumu pretendents var apstrīdēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

(6) Ja institūcijai, kura izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecības, rodas pamatotas šaubas par pretendenta dokumentu autentiskumu vai tai ir informācija par profesionālajā ziņā nepieļaujamu pretendenta rīcību ārpus Latvijas Republikas, šai institūcijai ir tiesības pieprasīt no attiecīgās valsts

papildu informāciju. Pieprasījumā tā norāda termiņu atbildes sniegšanai, ņemot vērā šā panta trešajā daļā noteikto kopējo iesnieguma izskatīšanas termiņu. Ja atbilde noteiktajā termiņā netiek saņemta, institūcija pieņem lēmumu atbilstoši tās rīcībā esošajai informācijai.

(7) Personai, kuras profesionālā kvalifikācija atzīta šajā likumā noteiktajā kārtībā un kura saņēmusi šā panta otrajā daļā minēto kvalifikācijas atzīšanas apliecību, ir tādas pašas tiesības uz darbību attiecīgajā reglamentētajā profesijā un tādi paši ar šo darbību saistītie pienākumi kā personām, kuras Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ieguvušas profesionālajai darbībai reglamentētajā profesijā nepieciešamo kvalifikāciju un izpildījušas visas attiecīgo profesionālās darbības jomu reglamentējošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības profesionālās darbības veikšanai.

(04.11.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

VIII nodaļa

Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas noteikumi attiecībā uz profesijām, kurām piemēro vispārējo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu un kvalifikācijas atzīšanu, pamatojoties uz pretendenta profesionālo pieredzi

44.pants. Pretendentu profesionālās kvalifikācijas atzīšanas vispārīgie noteikumi

(1) Ārvalstīs iegūta izglītība un profesionālā kvalifikācija Latvijas Republikā reglamentētajās profesijās, piemērojot vispārējo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu, kā arī pamatojoties uz pretendenta profesionālo pieredzi, tiek atzīta, nosakot pretendenta izglītības un profesionālās kvalifikācijas atbilstību prasībām, kādas Latvijas Republikā ir noteiktas attiecīgajai reglamentētajai profesijai, atbilstoši šādiem kritērijiem:

1) pretendenta izglītības un profesionālās kvalifikācijas atbilstība Latvijas Republikā noteiktajām prasībām attiecībā uz izglītības līmeni, saturu un raksturu (reglamentēta vai nereglamentēta izglītība), kā arī uz izglītošanās ilgumu;

2) pretendenta izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai atbilstošs profesijas vai profesionālās darbības statuss mītnes valstī — reglamentēta vai nereglamentēta profesija vai profesionālā darbība;

3) pretendenta profesionālās pieredzes ilgums un veids mītnes valstī;

4) pretendenta — Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts pilsoņa — mītnes valsts kompetento institūciju apliecinājums, ka iegūtā izglītība atzīta par atbilstošu mītnes valstī attiecīgajai profesijai noteiktajām prasībām. Minētais apliecinājums nepieciešams šādos gadījumos:

a) pretendenta izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinoši dokumenti nav iegūti mītnes valstī, kas ir Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts,

b) pretendenta izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinoši dokumenti neatbilst mītnes valstī noteiktajām prasībām, jo tā ir paaugstinājusi prasības profesionālās kvalifikācijas iegūšanai attiecīgajā profesijā.

(2) Vispārējās profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmas piemērošanai izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošus dokumentus iedala šādos līmeņos:

1) 1.līmenis — dokumenti, kas apliecina vismaz četrus gadus ilgas izglītības programmas apguvi augstākās izglītības pakāpē un, ja nepieciešams, ir papildināti ar profesionālo kvalifikāciju apliecinošiem dokumentiem;

2) 2.līmenis — dokumenti, kas apliecina vismaz trīs līdz četrus gadus ilgas izglītības programmas apguvi augstākās izglītības pakāpē un, ja nepieciešams, ir papildināti ar profesionālo kvalifikāciju apliecinošiem dokumentiem;

3) 3.līmenis — dokumenti, kas apliecina, ka apgūta vismaz viena no šādām programmām:

a) profesionālās izglītības programma, kuras ilgums ir vismaz viens gads pēc tādas vidējās izglītības programmas apguves, kas nepieciešama, lai uzsāktu studijas augstākās izglītības pakāpē,

b) noteiktas struktūras izglītības programma vidējās izglītības pakāpē,

c) profesionālās vidējās izglītības programma, kuras apguve ir nepieciešama, lai uzsāktu studijas augstākās izglītības pakāpē;

4) 4.līmenis — dokumenti, kas apliecina tādas profesionālās izglītības programmas apguvi vidējās izglītības pakāpē, kura nedod tiesības uzsākt studijas augstākās izglītības pakāpē un ir papildināta ar pārbaudes vai profesionālo praksi, kas ir šādas izglītības programmas daļa;

5) 5.līmenis — dokumenti, kas apliecina, ka iegūta izglītība vai praktiskā darba iemaņas vismaz vienā no šādiem veidiem:

a) vispārējā pamatizglītība vai vispārējā vidējā izglītība,

b) profesionālās izglītības programma pamata pakāpē un cita izglītība, par kuras ieguvu neizsniedz 1., 2., 3. vai 4.līmenim atbilstošu izglītības dokumentu,

c) īpašu eksāmenu nokārtošana bez iepriekšējās izglītības iegūšanas,

d) vismaz trīs gadus ilga nepārtraukta pilna laika nodarbinātība vai atbilstoša ilguma daļlaika nodarbinātība attiecīgajā profesijā pēdējo 10 gadu laikā.

(3) Pretendenta profesionālo kvalifikāciju atzīst šādos gadījumos:

1) pretendenta iesniegtie dokumenti atbilst prasībām, kādas attiecīgajai profesijai noteiktas Latvijas Republikā attiecīgo profesionālās darbības jomu reglamentējošos normatīvajos aktos;

2) pretendents var kompensēt būtiskās atšķirības izglītības raksturā, saturā un līmenī atbilstoši Ministru kabineta noteiktajām papildu prasībām profesionālās kvalifikācijas atzīšanai tādā profesijā, kurai piemēro vispārējo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu;

3) pretendenta profesionālās pieredzes ilgums un veids atbilst Ministru kabineta noteiktajam profesionālās pieredzes ilgumam un veidam attiecībā uz profesijām, kurām piemēro profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, pamatojoties uz pretendenta profesionālo pieredzi;

4) pretendenta iesniegtie dokumenti daļēji atbilst prasībām, kādas šai profesijai noteiktas Latvijas Republikā attiecīgo profesionālās darbības jomu reglamentējošos normatīvajos aktos, bet apliecina tādas izglītības programmas apguvi, kuras saturs un ilgums būtiski neatšķiras no Latvijas Republikā noteiktā, un tie ir ne vairāk kā par vienu šā panta otrajā daļā noteikto līmeni zemāki tādā profesijā, kurai piemēro vispārējo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu;

5) pretendenta iesniegtie dokumenti apliecina, ka ir izpildīts Eiropas Savienības dalībvalstu vai attiecīgo profesionālo organizāciju izveidots un Eiropas Komisijas atzīts profesionālās kvalifikācijas kritēriju komplekss (kopīgā platforma), lai kompensētu būtiskās atšķirības izglītības un profesionālās kvalifikācijas iegūšanas prasībās.

(17.07.2008. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

44.¹ pants. Īslaicīgu pakalpojumu sniegšana izglītības, zinātnes un sporta jomā

(Izslēgts ar 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

45.pants. Gadījumi, kad pretendenta izglītība un profesionālā kvalifikācija atšķiras no Latvijas Republikā izvirzītajām prasībām

(1) Pretendenta izglītība un profesionālā kvalifikācija būtiski atšķiras no attiecīgajai Latvijas Republikā reglamentētajai profesijai izvirzītajām prasībām šādos gadījumos:

- 1) pretendenta iegūtā izglītība ir vairāk kā par vienu gadu īsāka nekā Latvijas Republikā noteiktā;
- 2) pretendenta apgūto mācību priekšmetu (studiju kursu) un tālākizglītības kursu saturs būtiski atšķiras no Latvijas Republikā noteiktā vai iegūtā izglītība neietver visus mācību priekšmetus (studiju kursus), kuru pārzināšana ir būtiska, veicot profesionālo darbību attiecīgajā profesijā Latvijas Republikā;
- 3) reglamentētā profesija, kurā pretendents vēlas veikt profesionālo darbību Latvijas Republikā, ietver vienu vai vairākas reglamentētās profesionālās darbības, kas nav ietvertas attiecīgajā profesijā viņa mītnes valstī, un šādas profesionālās darbības vai darbību veikšanai Latvijas Republikā jāapgūst tādi mācību priekšmeti (studiju kursi), kuri nav ietverti pretendenta iegūtajā izglītībā;
- 4) pretendenta mītnes valstī attiecīgā profesija nav reglamentēta, un pretendenta iesniegtie izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinošie dokumenti ir izsniegti par nereglamentētas izglītības iegūvi.

(2) Ja pretendenta profesionālā kvalifikācija būtiski neatšķiras no attiecīgajai Latvijas Republikā reglamentētajai profesijai izvirzītajām prasībām, profesionālo kvalifikāciju atzīst, Ministru kabineta noteiktajā kārtībā piemērojot papildu prasības attiecībā uz pretendenta profesionālās pieredzes ilgumu un veidu viņa mītnes valstī.

(3) Ja pretendenta profesionālā kvalifikācija būtiski atšķiras no attiecīgajai Latvijas Republikā reglamentētajai profesijai izvirzītajām prasībām, institūcijas, kas izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecības reglamentētajās profesijās, Ministru kabineta noteiktajā kārtībā ir tiesīgas izvirzīt pretendentam prasību par adaptācijas periodu vai kvalifikācijas atbilstības pārbaudes kārtošānu:

- 1) dodot pretendentam izvēles tiesības izpildīt vienu no minētajām prasībām;
- 2) nosakot vienas minētās prasības izpildi par obligātu (nedodot pretendentam izvēles tiesības).

(4) Šā panta otrajā daļā profesionālajai pieredzei noteiktās prasības un trešajā daļā adaptācijas periodam vai profesionālās kvalifikācijas atbilstības pārbaudei noteiktās prasības nepiemēro vienlaikus. Adaptācijas periods nedrīkst būt ilgāks par trim gadiem. Adaptācijas periodā pretendents var arī iegūt nepieciešamo izglītību un apmācību.

(5) Pretendenta profesionālo kvalifikāciju atzīst par neatbilstošu attiecīgajai Latvijas Republikā reglamentētajai profesijai izvirzītajām prasībām, ja viņa izglītības un profesionālās kvalifikācijas pierādījumi:

- 1) neatbilst papildu prasībām, kas noteiktas saskaņā ar šā panta otro daļu;
- 2) nav piemērojami profesionālās kvalifikācijas atbilstības pārbaudes vai adaptācijas perioda nosacījumiem;

3) nav piemērojami profesionālās kvalifikācijas atzīšanai, pamatojoties uz pretendenta profesionālo pieredzi, reglamentētajās profesijās tādās ekonomiskās darbības jomās, kurās ir izvirzītas noteiktas prasības attiecībā uz vispārīgajām vai profesionālajām zināšanām un prasmēm.

(6) Šā panta piektajā daļā minētajos gadījumos pretendents, lai uzsāktu profesionālo darbību reglamentētajā profesijā, ir pienākums izpildīt prasības, kas attiecīgās profesionālās kvalifikācijas iegūšanai noteiktas Latvijas Republikā attiecīgo profesionālās darbības jomu reglamentējošajos normatīvajos aktos. Informācijas institūcijas un institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības, izvērtē attiecīgās personas izglītības saturu un ilgumu, pamatojoties uz iesniegtajiem diplomiem, apliecībām un citiem kvalifikācijas apliecinājuma dokumentiem, ņemot vērā personas profesionālo pieredzi, profesionālās pilnveides izglītību profesijā, un informē pretendentu par to nepieciešamo papildmācību ilgumu un saturu, kuru apguve ir būtiska darbībai attiecīgajā reglamentētajā profesijā Latvijas Republikā. Šādā gadījumā pretendents ir tiesības uzreiz kārtot pārbaudījumu, lai pierādītu, ka viņam ir nepieciešamās zināšanas.

(04.11.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

46.pants. Pretendenta profesionālās adaptācijas un kvalifikācijas atbilstības pārbaudes vispārīgie noteikumi

(1) Institūcija, kas izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecības attiecīgajā profesijā saskaņā ar Ministru kabineta noteiktajām prasībām, nosaka pretendenta adaptācijas perioda ilgumu un, pēc iespējas ievērojot pretendenta vēlmes, apstiprina speciālistu, kura uzraudzībā pretendents iziet adaptācijas periodu. Tā nobeigumā tiek dots darba vērtējums, kura kritērijus un kārtību nosaka minētā institūcija.

(2) Lai veiktu pretendenta kvalifikācijas atbilstības pārbaudi, institūcijas, kas izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecības attiecīgajā profesijā, nosaka detalizētu kvalifikācijas atbilstības pārbaudes kārtību, izveido to mācību priekšmetu vai kursu sarakstu, par kuru apguvi salīdzinājumā ar Latvijas Republikā attiecīgajai reglamentētajai profesijai noteikto izglītības apjomu pretendents nav attiecīga izglītību apliecinājoša dokumenta un kuru apguve ir būtiska, lai persona varētu darboties attiecīgajā profesijā. Minētie priekšmeti un kursi var ietvert gan teorētiskās zināšanas, gan arī praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas attiecīgajā profesijā, kā arī profesionālo normu zināšanas attiecīgajā jomā.

(3) Kvalifikācijas atbilstības pārbaudes satura noteikšanā ievēro faktu, ka pretendenta mītnes valstī viņa profesionālā kvalifikācija ir atzīta par pietiekamu darbam attiecīgajā profesijā.

(4) Ne vēlāk kā mēnesi pirms kvalifikācijas atbilstības pārbaudes pretendentu iepazīstina ar tās saturu un kārtību.

(5) Pretendenta iecelšanas un uzturēšanās noteikumus laikā, kad viņš gatavojas kvalifikācijas atbilstības pārbaudei vai iziet adaptācijas periodu Latvijas Republikā, nosaka Imigrācijas likums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

47.pants. Kvalifikācijas atzīšana, pamatojoties uz pretendenta profesionālo pieredzi

(1) Šis pants attiecas uz profesionālās kvalifikācijas atzīšanu reglamentētajās profesijās tādās ekonomiskās darbības jomās, kurām izvirzītas noteiktas prasības attiecībā uz vispārīgajām, komerciālajām vai profesionālajām zināšanām un prasmēm, un to piemēro, izsniedzot kvalifikācijas atzīšanas apliecības Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem.

(2) Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības izsniegšanu šā panta pirmajā daļā minētajās reglamentētajās profesijās nevar atteikt, pamatojot atteikumu ar neatbilstošu kvalifikāciju, ja iepriekš nav salīdzināta pretendenta mītnes valsts kompetentu institūciju iesniegtajos dokumentos apliecinātā viņa profesionālā kvalifikācija vai prasmes un tiesības veikt patstāvīgu darbību attiecīgajā profesijā.

šajā valstī ar prasībām, kādas šai profesijai izvirzītas Latvijas Republikā. Ja šāds salīdzinājums ir nepieciešams, institūcijas, kas izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecības attiecīgajās profesijās, izdara šādu salīdzinājumu un:

1) izsniedz pretendenta kvalifikācijas atzīšanas apliecību attiecīgajā profesijā, ja pretendenta profesionālā kvalifikācija atbilst Latvijas Republikā šai profesijai izvirzītajām prasībām (arī šā likuma 3.panta piektās daļas prasībām);

2) nosaka adaptācijas perioda vai kvalifikācijas atbilstības pārbaudes nepieciešamību saskaņā ar šā likuma 46.pantu, ja pretendenta profesionālā kvalifikācija būtiski atšķiras no Latvijas Republikā šai profesijai izvirzītajām prasībām.

(3) Attiecībā uz šā panta pirmajā daļā minētajām reglamentētajām profesijām pietiekams Eiropas Savienības dalībvalsts pilsoņa profesionālās kvalifikācijas apliecinājums ir gan šā panta otrajā daļā minētais profesionālās kvalifikācijas apliecinājums, gan arī atbilstoša profesionālā pieredze attiecīgajā profesijā mītnes valstī. Pretendenta kvalifikācijas atzīšanai nepieciešamās pieredzes ilgumu un veidu nosaka Ministru kabinets.

(4) Šā panta trešās daļas noteikumu izpildi apliecina pretendenta mītnes valsts kompetentu institūciju izsniegts dokuments, kuru pretendents pievieno iesniegumam par kvalifikācijas atzīšanas apliecības izsniegšanu attiecīgajai profesionālajai darbībai Latvijas Republikā.

(04.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

IX nodaļa

Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas noteikumi attiecībā uz profesijām, kurām piemēro speciālo atzīšanas sistēmu

48.pants. Arhitektu profesionālās kvalifikācijas atzīšana

(1) Šis pants attiecas uz darbību arhitektūras jomā, ja tiek izmantots arhitekta profesijas nosaukums.

(2) Latvijas Republikā atzīst diplomus, sertifikātus un citus arhitekta profesionālo kvalifikāciju apliecinājošus dokumentus, kas ir atzīti Eiropas Savienībā, atbilst prasībām, kuras noteiktas šajā likumā un Ministru kabineta noteikumos par izglītības programmu minimālajām prasībām arhitekta profesionālās kvalifikācijas iegūšanai, un dod tiesības darboties attiecīgajās valstīs, izmantojot arhitekta profesijas nosaukumu.

(3) Arhitekta sertifikāts, kas Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstī piešķirts ar tādiem pašiem noteikumiem, kādi minēti šā likuma 8.panta piektajā daļā, ir uzskatāms par atbilstošu šā panta otrajā daļā noteiktajām prasībām.

(4) Šā likuma 34.pantā un šā panta otrajā un trešajā daļā minētie dokumenti pēc attiecīgās atzīšanas procedūras, ko veic institūcijas, kas izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecības arhitekta profesijā, un pēc kvalifikācijas atzīšanas apliecības saņemšanas dod tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību arhitekta profesijā Latvijas Republikā.

(5) Ja atzīšanas procedūras gaitā attiecīgajām Latvijas Republikas institūcijām rodas šaubas par to, vai attiecīgais diploms vai sertifikāts atbilst šā panta otrajā daļā minētajām prasībām, tās var pieprasīt Eiropas Komisijas Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas komitejas atzinumu šajā jautājumā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

49.pants. Profesionālās kvalifikācijas atzīšana medicīnas, veterinārmedicīnas un farmācijas jomas profesijās

(1) Latvijas Republikā atzīst diplomus, sertifikātus un citus profesionālo kvalifikāciju apliecinājošus

dokumentus, kas ir atzīti Eiropas Savienībā un atbilst prasībām, kuras noteiktas šajā likumā un Ministru kabineta noteikumos par izglītības programmu minimālajām prasībām profesionālās kvalifikācijas iegūšanai šādās profesijās:

- 1) ārsts;
- 2) zobārsts;
- 3) māsa (medicīnas māsa);
- 4) vecmāte;
- 5) veterinārārsts;
- 6) farmaceits.

(2) Patstāvīgas profesionālās darbības uzsākšanai vecmātes profesijā papildus šā panta pirmajā daļā minētajiem dokumentiem ir nepieciešams sertifikāts, kas apliecina, ka pretendents pēc vecmātes kvalifikācijas iegūšanas ir veicis šai profesijai atbilstošus pienākumus slimnīcā vai citā ārstniecības iestādē:

1) vismaz divus gadus, ja attiecīgā persona vecmātes diplomu ieguvusi pēc vismaz trīs gadus ilgas pilna laika vecmātes izglītības programmas apgūšanas un pirms uzņemšanas šajā programmā nav ieguvusi pilnu vispārējo vidējo izglītību, kas dod tiesības studēt universitātes tipa augstskolā;

2) vismaz vienu gadu, ja attiecīgā persona vecmātes diplomu ieguvusi pēc vismaz 18 mēnešu vai 3000 stundu ilgas pilna laika studiju programmas apgūšanas, kurā persona ir uzņemta pēc vispārējās aprūpes māsas kvalifikācijas iegūšanas.

(3) Farmaceita profesionālās kvalifikācijas atzīšana un profesionālās kvalifikācijas sertifikāta saņemšana nedod tiesības atvērt jaunas vispārēja jeb atvērta tipa aptiekas. Jaunas aptiekas šīs daļas izpratnē ir aptiekas, kas darbojušās mazāk par trim gadiem.

(4) Šā likuma 34.pantā un šā panta pirmajā daļā minētie dokumenti pēc attiecīgās atzīšanas procedūras, ko veic institūcijas, kas izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecības attiecīgajās reglamentētajās profesijās, un pēc kvalifikācijas atzīšanas apliecības saņemšanas dod tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību šā panta pirmajā daļā noteiktajās reglamentētajās profesijās Latvijas Republikā.

(5) Pretendentam, kas vēlas iegūt ārsta vai zobārsta profesijas pamatspecialitātes, apakšspecialitātes vai papildspecialitātes vai zobārstniecības apakšspecialitātes diplomu vai citus atbilstošas kvalifikācijas apliecinājumus, kādi netiek piešķirti viņa mītnes valstī, jāizpilda prasības, kas attiecīgās profesionālās kvalifikācijas iegūšanai noteiktas Latvijas Republikā. Informācijas institūcijas un institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības, izvērtē attiecīgās personas izglītības saturu un ilgumu, pamatojoties uz iesniegtajiem diplomiem, apliecībām un citiem kvalifikāciju apliecinājošiem dokumentiem, un, ņemot vērā personas profesionālo pieredzi un profesionālās pilnveides izglītību medicīnā, informē šo personu par nepieciešamo papildmācību ilgumu un saturu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

50.pants. Īslaicīgu pakalpojumu sniegšana medicīnas, veterinārmedicīnas vai arhitektūras jomā

(Izslēgts ar 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

51.pants. Ārvalstīs iegūtās profesionālās kvalifikācijas atzīšana autotransporta, dzelzceļa,

jūrniecības un civilās aviācijas jomas profesijās

Autotransporta, dzelzceļa, jūrniecības un civilās aviācijas jomas profesijās, kurām kvalifikācijas prasības nosaka Saeimas apstiprinātie starptautiskie līgumi un Eiropas Savienības tiesību akti, ārvalstīs iegūto profesionālo kvalifikāciju atzīst saskaņā ar šiem līgumiem un Eiropas Savienības tiesību aktiem.

(04.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

52.pants. Profesionālās kvalifikācijas atzīšana pārējās transporta jomas profesijās

(1) Latvijas Republikā atzīst Eiropas Savienības dalībvalstīs un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīs izsniegtos diplomus, sertifikātus un citus profesionālo kvalifikāciju apliecinājošus dokumentus, kas atbilst šā likuma prasībām un ir atzīti Eiropas Savienībā, šādās transporta jomas profesijās:

- 1) starptautisko pasažieru autopārvadājumu vadītājs (administrators);
- 2) starptautisko kravu autopārvadājumu vadītājs (administrators);
- 3) iekšzemes pasažieru autopārvadājumu vadītājs (administrators);
- 4) iekšzemes kravu autopārvadājumu vadītājs (administrators);
- 5) bīstamu kravu pārvadāšanas transportlīdzekļa vadītājs;
- 6) bīstamu kravu pārvadājumu drošības konsultants (padomnieks);
- 7) *(izslēgts ar 23.10.2003. likumu);*
- 8) *(izslēgts ar 23.10.2003. likumu).*

(2) Šā likuma 40.pantā un šā panta pirmajā daļā minētie dokumenti pēc attiecīgās atzīšanas procedūras, ko veic institūcijas, kas izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecības attiecīgajās reglamentētajās profesijās, un pēc kvalifikācijas atzīšanas apliecības saņemšanas dod pretendenta tiesības veikt darbību šā panta pirmajā daļā noteiktajās profesijās kā Latvijas pilsoņiem.

(3) Eiropas Savienības dalībvalsts un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts pilsonim izsniegtā mehāniskā transportlīdzekļa vadītāja apliecība ir izmantojama, neveicot šā panta otrajā daļā minētās atzīšanas procedūras, bet ievērojot Ceļu satiksmes likumā noteiktās prasības.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2003. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

53.pants. Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstu advokātu profesionālās prakses noteikumi Latvijas Republikā

(1) Latvijas Republikā atzīst Eiropas Savienības dalībvalsts un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts (arī citu valstu, kurām saskaņā ar Saeimas apstiprinātajiem starptautiskajiem līgumiem ir šajos līgumos noteiktas Eiropas Savienības dalībvalstu tiesības profesionālās kvalifikācijas atzīšanas jomā) advokāta profesionālo kvalifikāciju un profesijas nosaukumu, kas atzīts Eiropas Savienībā un apliecināts ar viņa mītnes valsts kompetentu institūciju izsniegtajiem profesionālo tiesību pierādījumiem, nenosakot minētās kvalifikācijas atbilstību Latvijas Republikā noteiktajām prasībām.

(2) Advokāta profesionālās kvalifikācijas atzīšana šā panta pirmās daļas izpratnē dod tiesības veikt profesionālo darbību Latvijas Republikā, izmantojot mītnes valstī noteikto un mītnes valsts valodā izteikto profesijas nosaukumu, norādot institūciju, kas attiecīgajai personai piešķirusi tiesības veikt

profesionālo darbību, proti:

1) sniegt īslaicīgus pakalpojumus (ja Latvijas Zvērinātu advokātu padomei ir iesniegti profesionālo tiesību pierādījumi);

2) pastāvīgi darboties profesijā (ja persona ir reģistrēta Latvijas Zvērinātu advokātu padomē).

(3) Advokāts, kura profesionālā kvalifikācija un tiesības atzītas šā panta pirmās un otrās daļas izpratnē, tiesas procesos ir tiesīgs piedalīties tikai kopā ar Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģijas advokātu.

(4) Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecību advokāta profesijā Latvijas Republikā pretendentiem no Eiropas Savienības dalībvalstīm, Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstīm un citām valstīm, kurām saskaņā ar Saeimas apstiprinātajiem starptautiskajiem līgumiem ir šajos līgumos noteiktas Eiropas Savienības dalībvalstu tiesības profesionālās kvalifikācijas atzīšanas jomā, izsniedz Latvijas Zvērinātu advokātu padome, ja:

1) pretendents ir mītnes valstī atzīti advokāta profesionālās kvalifikācijas un tiesību pierādījumi un viņš ir sekmīgi izturējis kvalifikācijas atbilstības pārbaudi atbilstoši šā likuma 46.panta otrajai daļai vai

2) pretendents vismaz trīs gadus ir nepārtraukti veicis profesionālo darbību Latvijas Republikā, izmantojot profesijas nosaukumu atbilstoši šā panta otrās daļas 2.punktā minētajiem noteikumiem, un apliecinājis nepieciešamās zināšanas un iegūto praksi Latvijas Republikas tiesību jomā.

(5) Eiropas Savienības dalībvalsts un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts (arī citu valstu, kurām saskaņā ar Saeimas apstiprinātajiem starptautiskajiem līgumiem ir šajos līgumos noteiktas Eiropas Savienības dalībvalstu tiesības profesionālās kvalifikācijas atzīšanas jomā) advokātam, kura profesionālā kvalifikācija atzīta šā panta ceturtās daļas izpratnē, ir tādas pašas tiesības uz profesionālo darbību kā Latvijas Republikas advokātam.

(6) Šajā pantā minētās prasības Latvijas Republikā praktizējošo Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstu (arī citu valstu, kurām saskaņā ar Saeimas apstiprinātajiem starptautiskajiem līgumiem ir šajos līgumos noteiktas Eiropas Savienības dalībvalstu tiesības profesionālās kvalifikācijas atzīšanas jomā) advokātu profesionālajai kvalifikācijai, zināšanu apliecināšanas un reģistrācijas kārtību, kā arī viņu profesionālās prakses noteikumus reglamentē Advokatūras likums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

54.pants. Gadījumi, kad pretendentu profesionālā kvalifikācija daļēji atbilst minimālajām prasībām

(1) Ja pretendents uz darbību reglamentētajās profesijās medicīnas, farmācijas, veterinārmedicīnas vai arhitektūras jomā ir izglītības un profesionālās kvalifikācijas dokumenti, kuri apliecina, ka viņš ieguvis šā likuma prasībām atbilstošu izglītību (attiecībā uz struktūru, saturu un specializāciju), bet kuri neatbilst attiecīgajām Ministru kabineta noteiktajām minimālajām prasībām, viņam papildus ir nepieciešams Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts kompetentas institūcijas izsniegts dokuments, kas apliecina noteikta ilguma profesionālo pieredzi šajā profesijā attiecīgajā dalībvalstī. Papildus nepieciešamās pieredzes ilgumu un veidu nosaka Ministru kabinets.

(2) *(Izslēgta ar 17.07.2008. likumu.)*

(3) Ja pretendents uz darbību reglamentētajās profesijās medicīnas, farmācijas, veterinārmedicīnas vai arhitektūras jomā ir profesionālās kvalifikācijas dokumenti, kuri izsniegti Eiropas Savienības

dalībvalstī vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstī, bet kuru nosaukumi neatbilst Ministru kabineta apstiprinātajiem nosaukumiem, viņam papildus nepieciešams dokuments, ko izsniegušas tās Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalsts kompetentas institūcijas, kurā ir iegūta kvalifikācija, par to, ka attiecīgajā valstī iegūtā izglītība un piešķirtais profesionālais nosaukums (kvalifikācija) ir līdzvērtīgs Ministru kabineta apstiprinātajā sarakstā minētajai izglītībai, kvalifikācijai un profesionālajam nosaukumam.

(4) *(Izslēgta ar 17.07.2008. likumu.)*

(5) *(Izslēgta ar 17.07.2008. likumu.)*

(04.11.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

C sadaļa

Likuma izpildes nodrošināšana

55.pants. Reglamentēto profesiju izglītības programmu akreditācija

Reglamentēto profesiju izglītības programmu akreditācija notiek Izglītības likumā un citos likumos noteiktajā kārtībā.

56.pants. Koordinācijas un informācijas funkcijas profesionālās kvalifikācijas savstarpējās atzišanas jomā

(1) Ministru kabinets apstiprina profesionālās kvalifikācijas atzišanas koordinatoru.

(2) Profesionālās kvalifikācijas atzišanas koordinators:

1) koordinē sadarbību starp institūcijām, kuras izsniedz kvalifikācijas atzišanas apliecības, un informācijas institūcijām profesionālās kvalifikācijas atzišanas jautājumos;

2) uztur sakarus ar Eiropas Komisiju un attiecīgajām ārvalstu institūcijām un nodrošina informācijas apmaiņu par normatīvajiem aktiem un atbildīgajām institūcijām profesionālās kvalifikācijas atzišanas jomā;

3) piedalās Eiropas Komisijas Profesionālās kvalifikācijas atzišanas komitejas darbā.

(3) Informācijas institūcijas funkcijas attiecībā uz tām reglamentētajām profesijām, kurām Latvijas Republikā vai ārvalstīs ir nepieciešama augstākā izglītība, veic Akadēmiskās informācijas centrs.

(4) Informācijas institūcijas pārējām reglamentētajām profesijām nosaka Ministru kabinets, nodrošinot vienotu sistēmu šā likuma 55., 56., 57. un 58.pantā noteikto prasību izpildei.

(5) Informācijas institūcijas savas darbības jomā:

1) nodrošina tiem Latvijas iedzīvotājiem, kuri vēlas strādāt ārvalstīs, informāciju par attiecīgo valstu normatīvajiem aktiem, prasībām, informācijas institūcijām un kompetentām institūcijām reglamentēto profesiju jomā;

2) nodrošina informāciju par Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, profesionālās ētikas prasībām, akadēmiskajām un profesionālajām prasībām izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai reglamentēto profesiju jomā;

3) pieņem no pretendentiem šajā likumā noteiktos dokumentus kvalifikācijas atzišanas apliecības iegūšanai, lai viņi varētu darboties reglamentētajās profesijās;

- 4) sagatavo izziņas par pretendentu izglītības un profesionālās kvalifikācijas atbilstību Latvijas Republikā noteiktajām prasībām;
- 5) nodod šā likuma 57.pantā noteiktajām institūcijām šīs daļas 3.punktā minētos dokumentus un 4.punktā minētās izziņas;
- 6) uztur sakarus ar kompetentām ārvalstu institūcijām, lai nodrošinātu savstarpēju informācijas apmaiņu reglamentēto profesiju jomā;
- 7) izsniedz izziņu par īslaicīgu pakalpojumu sniegšanu, kas apliecina, ka pretendenta iesniegtie dokumenti apstiprina viņa tiesības veikt īslaicīgu profesionālo darbību attiecīgajā profesijā Latvijas Republikā;
- 8) uztur iesniegto un izskatīto iesniegumu reģistru;
- 9) paziņo pretendentam šā likuma 57.pantā minēto institūciju pieņemtos lēmumus.

(6) Ja nepieciešams, informācijas institūcija sagatavo provizorisku izziņu un nosūta to institūcijai, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības attiecīgajā profesijā, ekspertu komisijas izveidošanai. Ekspertu komisijas sastāvu nosaka institūcija, kas izsniedz kvalifikācijas atzīšanas apliecības, iekļaujot tajā arī informācijas institūcijas pārstāvjus. Ekspertu komisija savu atzinumu iesniedz institūcijai, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības.

(7) Jūrniecības jomā koordinatora un informācijas institūcijas funkcijas veic valsts akciju sabiedrības "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistrs atbilstoši 1978.gada Starptautiskajai konvencijai par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu un tās grozījumiem.

(8) Ministru kabinets nosaka Latvijas Republikas kompetentās institūcijas, kas izsniedz Latvijas Republikas iedzīvotājiem nepieciešamos dokumentus viņu profesionālās kvalifikācijas atzīšanai ārvalstīs, un šo dokumentu izsniegšanas kārtību.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 23.10.2003., 04.11.2004., 02.11.2006. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

57.pants. Institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības reglamentētajās profesijās

(1) Institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības reglamentētajās profesijās attiecīgajā darbības jomā:

1) Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izskata pretendentu iesniegumus par kvalifikācijas atzīšanas apliecības saņemšanu attiecīgā reglamentētajā profesijā un tiem pievienotos dokumentus un pieņem lēmumu par pretendentu profesionālās kvalifikācijas atzīšanu vai neatzīšanu:

a) ja pieņemts lēmums atzīt pretendenta profesionālo kvalifikāciju, — sagatavo kvalifikācijas atzīšanas apliecību, ievērojot šajā likumā noteiktos dokumentu izskatīšanas termiņus,

b) ja pieņemts lēmums neatzīt pretendenta profesionālo kvalifikāciju, — sagatavo lēmuma un tā pamatojuma izrakstu, ievērojot šajā likumā noteiktos dokumentu izskatīšanas termiņus;

2) nodrošina pretendentam iespēju kārtot kvalifikācijas atbilstības pārbaudi vai adaptēties;

3) sagatavo kvalifikācijas atzīšanas apliecības pēc šīs daļas 2.punkta prasību izpildes;

4) sagatavotās kvalifikācijas atzīšanas apliecības vai lēmumus par pretendenta profesionālās kvalifikācijas neatzīšanu nosūta attiecīgajai informācijas institūcijai.

(2) Šajā pantā minētās institūcijas sadarbojas ar šā likuma 56.pantā minētajām institūcijām un nodrošina informācijas apmaiņu ar attiecīgajām ārvalstu un Eiropas Savienības kompetentajām institūcijām, lai nodrošinātu izglītības un profesionālās kvalifikācijas prasību koordināciju Latvijas Republikā un ārvalstīs un profesionālās kvalifikācijas savstarpēju atzīšanu.

(3) Profesionālās organizācijas ir tiesīgas piedalīties ar padomdevēja tiesībām to institūciju darbā, kuras izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības, kad tās skata ar ārvalstīs iegūto profesionālo kvalifikāciju atzīšanu saistītos jautājumus.

(04.11.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

58.pants. Vispārīgie profesionālās kvalifikācijas atzīšanas noteikumi

(1) Šajā likumā noteiktās institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības reglamentētajās profesijās Latvijas Republikā, var pieņemt šādus lēmumus:

1) atzīt profesionālo kvalifikāciju un izsniegt profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecību profesionālajai darbībai Latvijas Republikā;

2) pieprasīt papildu dokumentus atbilstoši šim likumam;

3) noteikt adaptācijas periodu vai kvalifikācijas atbilstības pārbaudi;

4) atteikt kvalifikācijas atzīšanu.

(2) Ja tiesības veikt profesionālo darbību reglamentētajā profesijā saskaņā ar šo likumu vai citiem normatīvajiem aktiem ir saistītas ar obligātu attiecīgās personas reģistrāciju profesionālās organizācijas reģistrā vai citos reģistros, šā panta pirmajā daļā minētā kvalifikācijas atzīšanas apliecība vienlaikus dod tiesības uz šādu reģistrāciju.

(3) Lēmumos par adaptācijas perioda vai kvalifikācijas atbilstības pārbaudes noteikšanu, profesionālās kvalifikācijas neatzīšanu, par atteikumu izsniegt kvalifikācijas atzīšanas apliecību vai par šādas apliecības anulēšanu, par reģistrācijas atteikšanu vai anulēšanu iekļauj attiecīgā lēmuma pamatojumu.

(4) *(Izslēgta ar 04.11.2004. likumu.)*

(5) Ar personas profesionālās kvalifikācijas atzīšanu saistītos izdevumus sedz pretendents Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un apmērā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.11.2004. likumu, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

59.pants. Profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecību anulēšana un darbības apturēšana

Institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības, ir tiesīgas anulēt profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības vai apturēt to darbību, vai apturēt profesionālās kvalifikācijas sertifikāta darbību, ja konstatēti normatīvo aktu vai profesionālās darbības noteikumu pārkāpumi.

(04.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

Pārejas noteikumi

1. Likuma B sadaļa stājas spēkā 2003.gada 1.janvārī.

2. Ministru kabinets līdz 2002.gada 1.janvārim apstiprina šā likuma 6.panta 2.punktā minētās prasības.

3. Personas, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai ir ieguvušas tiesības veikt darbību kādā no reglamentētajām profesijām, saglabā šīs tiesības arī tad, ja šo personu profesionālā kvalifikācija neatbilst šā likuma prasībām. Šīs tiesības saglabājas uz laiku, kas atbilst periodam starp sertifikāciju un atkārtotu sertifikāciju (resertifikāciju), ja tāda attiecīgajā profesijā ir paredzēta. Turpmākās tiesības uz darbību šajā profesijā nosaka atkārtotās sertifikācijas (resertifikācijas) noteikumi un rezultāti.

4. Līdz šā likuma 6.panta 2.punktā, 26.panta pirmajā daļā, 27.panta piektajā daļā, 36.panta 5. un 6.punktā, 54.panta pirmajā daļā un 56.panta astotajā daļā paredzēto noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2005.gada 30.aprīlim ir spēkā šādi Ministru kabineta noteikumi, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu:

1) Ministru kabineta 2004.gada 20.aprīļa noteikumi Nr.370 "Noteikumi par ārsta izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecināšanai dokumentiem, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu";

2) Ministru kabineta 2004.gada 20.aprīļa noteikumi Nr.372 "Noteikumi par vispārējās aprūpes māsas izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecināšanai dokumentiem, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu";

3) Ministru kabineta 2004.gada 20.aprīļa noteikumi Nr.373 "Noteikumi par arhitekta izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecināšanai dokumentiem, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu";

4) Ministru kabineta 2004.gada 20.aprīļa noteikumi Nr.374 "Noteikumi par veterinārārsta izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecināšanai dokumentiem, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu";

5) Ministru kabineta 2004.gada 20.aprīļa noteikumi Nr.375 "Noteikumi par vecmātes izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecināšanai dokumentiem, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu";

6) Ministru kabineta 2004.gada 22.aprīļa noteikumi Nr.379 "Izglītības programmu minimālās prasības autopārvadājumu vadītāja (administratora) profesionālās kvalifikācijas iegūšanai";

7) Ministru kabineta 2004.gada 22.aprīļa noteikumi Nr.394 "Noteikumi par zobārsta izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecināšanai dokumentiem, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu";

8) Ministru kabineta 2004.gada 22.aprīļa noteikumi Nr.395 "Noteikumi par institūcijām, kuras izsniedz Latvijas Republikas iedzīvotājiem nepieciešamos dokumentus viņu profesionālās kvalifikācijas atzīšanai ārvalstīs";

9) Ministru kabineta 2004.gada 22.aprīļa noteikumi Nr.424 "Noteikumi par farmaceita izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecināšanai dokumentiem, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu";

10) Ministru kabineta 2004.gada 22.aprīļa noteikumi Nr.426 "Noteikumi par tiem ārvalstīs iegūtajiem advokātu profesionālajiem nosaukumiem, kurus atzīst, piemērojot speciālo profesionālās kvalifikācijas atzīšanas sistēmu";

11) Ministru kabineta 2004.gada 24.augusta noteikumi Nr.732 "Noteikumi par izglītības programmu minimālajām prasībām veterinārārsta profesionālās kvalifikācijas iegūšanai un par institūcijām, kuru tiešā kontrolē var apgūt praktisko izglītību veterinārārsta profesijā";

12) Ministru kabineta 2004.gada 12.oktobra noteikumi Nr.845 "Kārtība, kādā informācijas institūcijas un institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības reglamentētajās profesijās, izskata pretendenta iesniegtos dokumentus ārvalstīs iegūtas profesionālās kvalifikācijas atzīšanai pastāvīgai profesionālai darbībai Latvijas Republikā";

13) Ministru kabineta 2004.gada 12.oktobra noteikumi Nr.846 "Noteikumi par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, pamatojoties uz profesionālās pieredzes ilgumu un veidu atsevišķās ekonomiskās darbības jomās".

(04.11.2004. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 09.12.2004.)

5. Šā likuma 32.² pants stājas spēkā 2008.gada 1.janvārī.

(02.11.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 29.11.2006.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(04.11.2004. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 17.11.2005., 13.12.2007. un 17.07.2008. likumu, kas stājas spēkā 13.08.2008.)

Likumā ir iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Padomes 1977.gada 22.marta direktīvas 77/249/EEK par to, lai atvieglotu advokātiem pakalpojumu sniegšanas brīvības efektīvu izmantošanu;

2) Padomes 1977.gada 27.jūnija direktīvas 77/452/EEK par diplomu, apliecību un citu oficiālu vispārējās aprūpes māsu kvalifikācijas apliecinājuma dokumentu savstarpēju atzīšanu, ieskaitot pasākumus, lai sekmētu tiesības veikt uzņēmējdarbību un brīvību sniegt pakalpojumus;

3) Padomes 1977.gada 27.jūnija direktīvas 77/453/EEK, kas attiecas uz to, kā koordinēt normatīvo un administratīvo aktu noteikumus attiecībā uz vispārējās aprūpes māsu darbību;

4) Padomes 1978.gada 25.jūlija direktīvas 78/686/EEK par diplomu, sertifikātu un citu praktizējošo zobārstu dokumentāru kvalifikācijas pierādījumu savstarpēju atzīšanu, tai skaitā par pasākumiem, lai sekmētu brīvības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvības efektīvu realizāciju;

5) Padomes 1978.gada 25.jūlija direktīvas 78/687/EEK par normatīvo un administratīvo aktu noteikumu koordināciju attiecībā uz stomatologu darbību;

6) Padomes 1978.gada 18.decembra direktīvas 78/1026/EEK par veterinārijas diplomu, sertifikātu un citu dokumentāru kvalifikācijas pierādījumu savstarpēju atzīšanu, ieskaitot pasākumus, kas ļautu efektīvāk izmantot tiesības veikt uzņēmējdarbību un pakalpojumu sniegšanas brīvību;

7) Padomes 1978.gada 18.decembra direktīvas 78/1027/EEK par normatīvo un administratīvo aktu noteikumu koordināciju attiecībā uz veterinārārstu darbību;

8) Padomes 1980.gada 21.janvāra direktīvas 80/154/EEK par savstarpēju diplomu, sertifikātu un citu oficiālu vecmāšu kvalifikācijas pierādījumu atzīšanu un pasākumiem, kas veicinātu tiesības veikt uzņēmējdarbību, kā arī pakalpojumu sniegšanas brīvības efektīvu īstenošanu;

9) Padomes 1980.gada 21.janvāra direktīvas 80/155/EEK par normatīvo vai administratīvo aktu noteikumu koordinēšanu attiecībā uz vecmātes aroda uzsākšanu un veikšanu;

10) Padomes 1985.gada 10.jūnija direktīvas 85/384/EEK par savstarpēju diplomu, sertifikātu un citu arhitektu dokumentāru kvalifikācijas pierādījumu atzīšanu, ietverot pasākumus, kas ļauj efektīvi īstenot tiesības veikt uzņēmējdarbību, kā arī veicina pakalpojumu sniegšanas brīvību;

- 11) Padomes 1985.gada 16.septembra direktīvas 85/432/EEK par normatīvo un administratīvo aktu koordinēšanu attiecībā uz noteiktām darbībām farmācijas jomā;
- 12) Padomes 1985.gada 16.septembra direktīvas 85/433/EEK par savstarpēju diplomu, sertifikātu vai citu dokumentāru kvalifikācijas pierādījumu atzīšanu farmācijā, ietverot pasākumus, kas atvieglo tiesības veikt uzņēmējdarbību attiecībā uz atsevišķām darbībām farmācijas jomā;
- 13) Padomes 1988.gada 21.decembra direktīvas 89/48/EEK par vispārēju sistēmu tādu augstākās izglītības diplomu atzīšanai, ko piešķir par vismaz trīs gadu profesionālo izglītību;
- 14) Padomes 1989.gada 10.oktobra direktīvas 89/595/EEK, ar ko groza direktīvu 77/452/EEK par vispārējās aprūpes māsu diplomu, sertifikātu un citu kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu savstarpēju atzīšanu, tostarp par pasākumiem, kas palīdz sekmīgi īstenot tiesības veikt uzņēmējdarbību un brīvību sniegt pakalpojumus, un ar ko groza direktīvu 77/453/EEK par normatīvo vai administratīvo aktu noteikumu koordinēšanu attiecībā uz vispārējās aprūpes māsu darbību;
- 15) Padomes 1989.gada 30.oktobra direktīvas 89/594/EEK, ar ko groza direktīvas 75/362/EEK, 77/452/EEK, 78/686/EEK, 78/1026/EEK un 80/154/EEK attiecībā uz diplomu, sertifikātu un citu dokumentāru kvalifikācijas pierādījumu savstarpēju atzīšanu ārstiem, vispārējās aprūpes māsām, praktizējošiem zobārstiem, veterinārārstiem un vecmātēm, kā arī direktīvas 75/363/EEK, 78/1027/EEK un 80/155/EEK par normatīvajos un administratīvajos aktos paredzēto noteikumu koordinēšanu attiecībā uz ārstu, veterinārārstu un vecmāšu darbību;
- 16) Padomes 1991.gada 29.jūlija direktīvas 91/439/EEK par autovadītāju apliecībām;
- 17) Padomes 1991.gada 16.decembra direktīvas 91/670/EEK par personāla licenču savstarpēju atzīšanu amata pienākumu pildīšanai civilajā aviācijā;
- 18) Padomes 1992.gada 18.jūnija direktīvas 92/51/EEK, ar ko nosaka otro vispārējo sistēmu profesionālās izglītības atzīšanai un kas papildina direktīvu 89/48/EEK;
- 19) Padomes 1993.gada 5.aprīļa direktīvas 93/16/EEK par ārstu brīvas pārvietošanās veicināšanu un viņu diplomu, sertifikātu un citu dokumentāru kvalifikācijas pierādījumu savstarpēju atzīšanu;
- 20) Padomes 1996.gada 29.aprīļa direktīvas 96/26/EK par atļauju kravu autopārvadātājiem un pasažieru autopārvadātājiem veikt profesionālo darbību un par diplomu, sertifikātu un citu kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu savstarpēju atzīšanu, lai veicinātu šo pārvadātāju tiesības veikt uzņēmējdarbību iekšzemes un starptautisko autopārvadājumu nozarē;
- 21) Eiropas Parlamenta un Padomes 1998.gada 16.februāra direktīvas 98/5/EK, ar ko paredzēts atvieglot advokāta profesijas pastāvīgu praktizēšanu dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā iegūta kvalifikācija;
- 22) Eiropas Parlamenta un Padomes 1999.gada 7.jūnija direktīvas 1999/42/EK, kas izveido diplomu atzīšanas mehānismu attiecībā uz profesionālajām darbībām, ko aptver liberalizācijas direktīvas, un nosaka pārejas pasākumus un papildina diplomu atzīšanas vispārējās sistēmas;
- 23) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001.gada 14.maija direktīvas 2001/19/EK, ar kuru groza Padomes direktīvu 89/48/EEK un Padomes direktīvu 92/51/EEK par vispārēju sistēmu profesionālo kvalifikāciju atzīšanai, kā arī Padomes direktīvu 77/452/EEK, Padomes direktīvu 77/453/EEK, Padomes direktīvu 78/686/EEK, Padomes direktīvu 78/687/EEK, Padomes direktīvu 78/1026/EEK, Padomes direktīvu 78/1027/EEK, Padomes direktīvu 80/154/EEK, Padomes direktīvu 80/155/EEK, Padomes direktīvu 85/384/EEK, Padomes direktīvu 85/432/EEK, Padomes direktīvu 85/433/EEK un Padomes direktīvu 93/16/EEK attiecībā uz vispārējās aprūpes māsu, praktizējošu zobārstu, veterinārārstu, vecmāšu, arhitektu, farmaceitu un ārstu profesijām (dokuments attiecas uz EEZ);

24) Eiropas Parlamenta un Padomes 2001.gada 4.aprīļa direktīvas 2001/25/EK par jūrnieku obligāto sagatavotības līmeni;

25) Eiropas Parlamenta un Padomes 2002.gada 5.novembra direktīvas 2002/84/EK, ar ko groza direktīvas par kuģošanas drošību un kuģu radītā piesārņojuma novēršanu (dokuments attiecas uz EEZ);

26) Eiropas Parlamenta un Padomes 2003.gada 17.novembra direktīvas 2003/103/EK, ar ko groza direktīvu 2001/25/EK par jūrnieku obligāto sagatavotības līmeni (dokuments attiecas uz EEZ);

27) Eiropas Parlamenta un Padomes 1998.gada 1.oktobra direktīvas 98/76/EK, ar ko groza direktīvu 96/26/EK par atļauju kravu autopārvadātājiem un pasažieru autopārvadātājiem veikt profesionālo darbību un par diplomu, sertifikātu un citu kvalifikāciju apliecinošu dokumentu savstarpējo atzīšanu, lai veicinātu šo pārvadātāju tiesības veikt uzņēmējdarbību iekšzemes un starptautisko autopārvadājumu nozarē;

28) Padomes 2004.gada 29.aprīļa direktīvas 2004/83 EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valsts piederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu;

29) Eiropas Parlamenta un Padomes 2005.gada 7.septembra direktīvas 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (dokuments attiecas uz EEZ).

Likums Saeimā pieņemts 2001.gada 20.jūnijā.

Valsts prezidente V.Viķe-Freiberga

Rīgā 2001.gada 6.jūlijā